National Library 56253
General Acquisitions Section
Ottawa, Ont.
MAR 16 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX
Second class mail regis
tration number — 1989.

R10S/14/20/6

VABA EESTLANE

1952

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

Nr. 16 (2363) XXVI aastakäik — Teisipäeval, 1. märtsil 1977 — Tuesday, March 1, 1977 — Üksiknumbri hind 35 senti

Vajame üksmeelt vabadusvõitluseks

Eesti Vabariigi aastapäeva aktus Toronto ülikooli aulas

Eesti Vabariigi aastapäeva aktus Torontos kulges möödunud pühapäeva õhtupoolikul sujuvalt kahe tunni kestel umbes 600 kaasmaalase osavõtul üle Toronto ülikooli aula lava. Väliskülalistest olid Eesti Vabariigi loomise päeva tähistamise meenutamisele saabunud Ühendriikide peakonsul Torontos J. Diggins koos abikaasaga, Läti Föderatsiooni esimees T. Kronbergs, Leedu konsul J. Zmuidzhinas ja eestlaste vana sõber senaator A. Thomson. Kontsertosas pakkusid aktusest osavõtjaile tüseda kava Toronto Eesti Meeskoor ja Estonia orkester, kuna sõnalises osas esinesid aupeakonsul I. Heinsoo, H. Teder ja O. Müllerbeck ja skaudid-gaidid oma põimikuga. Saali lava oli aktuse puhul ehitud Eesti vapiga ja suurte sini-must-valge lipukangastega.

Aktus algas avamänguga Estonia orkestrilt, mida juhatas U. Kook. Avamängu järele sisenesid gaidideskautide auvalve saatel Kanada ja Eesti lipud, mida tervitati püstiseistes „Eesti lipu" esimese salmi laulmisega orkestri saatel. Lippude juurde jäi kogu aktuse ajaks skautide ja gaidide auvalve.

Pärast Kanada hümni orkestrilt, aktuse alguses lavale ilmunud Toronto Eesti Meeskoorilt ja aktuse külalistelt asus kõnetooli Toronto ülikooli üliõpilane O. Müllerbeck, kes sisukas sõnavõtus tervitas inglise keeles väliskülalisi.

Väliskülalisi tervitas inglise keeles üliõpilane Oscar Müllerbeck.
Foto: T. Sääg

Kõneleja mainis, et täna tähistame Eesti Vabariigi iseseisvuse deklaratsiooni aastapäeva. See iseseisvus Eestile saabus pärast sajandeid kestnud võitlust. Teise maailmasõja traagilised sündmused tõid Eestisse kaks okupatsioonijõudu, mis lõpetasid Eesti iseseisvuse. N. Liit on hoidnud üle 30 aasta Eestit ja teisi rahvaid oma haardes, mis on vastuolus kõigi rahvusvahelise õiguse printsiipidega.

O. Müllerbeck ütles, et meie ülesandeks tänasel päeval on austada neid, kes võitlesid meile kätte demokraatliku riigikorra ja kes seda kaitsesid. Kuid samal ajal väljendame ka oma otsustavat tahet selle demokraatliku vabaduse taaskehtestamiseks. Selle eesmärgi poole pürgimisel ei ole meie üksi vaid meid abistavad need jõud, keda teie esindate.

Edasi mainis noor kõneleja, et praegu on maailmas käimas tähelepanu juhtimine N. Liidus valitsevale ebaõiglusele, mille all kannatavad ka eestlased.

Lõpuks avaldas O. Müllerbeck lootust, et kanadalased ühinevad eestlastega selles võitluses türannia vastu ning aitavad kaasa, et eestlased ja kõik teised rahvad võivad ise oma saatust määrata ilma surveta ja mõne teise riigi domineerimiseta.

Kanada eestlastele andis oma soojemad tervitused edasi aupeakonsul I. Heinsoo, kes esmajoones tõstis esile aktusel viibivaid kahte endist Eesti Vabariigi ministrit Juhan Müllerit ja Johan Holbergi, keda tervitati aplausiga. Kõneleja mainis, et meie ei loobu kunagi oma õigustest ning nõuame Eesti sõltumatuse taastamist Tartu rahulepingu alusel.

Viimasel ajal on võitlus inimõiguste rakendamise eest võtnud suured mõõtmed ning on levinud N. Liidus ja ka teistes Ida-Euroopa kommunistlikkudes riikides.

Need uued tuuled ja tungid on kujunenud väga tüülikaiks venelastele ning neid on raske maha suruda. Meie primaarseks ülesandeks selles olukorras on lakkamatu Balti rahvaste saatuse selgitamine.

Langenute mälestamiseks võttis sõna Vabadusristi kavaler P. Kass, kes ütles, et Vabadussõjast osavõtnud mehed on juba kõik 80 aasta piiril või üle selle. Need on selle suure võitluse tunnistajad, mida venelased tahavad olematuks teha. Meie peame endilt küsima, kas meie oleme siin selleks kõik teinud, mis meie peaksime tegema, ütles kõneleja. Meie ei tohi kunagi kaotada lootust ning eest. Leedu konsul J. Zmuidzhinas tervitas eestlasi leedu rahvusgrupi nimel ning avaldas kindlat veendumust, et Balti riigid saavad tagasi oma iseseisvuse. Läti Föderatsiooni esimees T. Kronbergs, kes esindas ka Läti aukonsulit, kuulutas samuti, et Balti rahvastele saabub kord vabanemise päev.

Ta manitses siiski Balti rahvaid koostööle ja oma tugevuse säilitamisele.

Kirjalikud tervitused olid saabunud Kanada konservatiivide partei juhilt Joe Clark'ilt ja Ontario provintsi peaministrilt William Davis'elt ning sellele lisaks Sault Ste. Marie Eesti Seltsilt, Winnipegi Eesti Seltsilt ja Kitcheneri Eesti Seltsilt.

Pärast tervitusi tänas kõiki aktuse sisustajaid Toronto Eesti Seltsi esimees V. Poolsaar, kelle kutsel lavale ilmus Toronto Eesti Seltsi kauaaegne juhatuse liigi ja esinaine Helvi Kõva, kellele praegune esimees andis tänutäheks tehtud töö eesti üle auaadressi ja keti otsas kaelas kantava eesti vapiga varustatud hõbedase ehte. Gaidid kinnitasid teenelisele seltskonnategelasele rinda lilled.

Järgnes aktuse kontsertosa, mille vahele oli seatud gdr Ene Runge poolt koostatud gaidideskautide sõnaline põimik. „Estonia" orkester esitas U. Kook'i juhatusel E. Tamm'e „Avamängu" ja Toronto Eesti Meeskoor laulis A. Läte „Kostke laulud" ja „Unenägu" ja R. Tobiase „Õõtsuv meri". Gaidide-skautide sõnalise põimiku ajal toodi lavale viis lipkondade lippu ja üksteist noort deklamaatorit esitasid heas eesti keeles huvitava teekonna läbi Eesti mis oleks vajanud tasakaalustamiseks lühendamist.

Lõpunumbrina esitas Meeskoor Estonia orkestriga Uno Kook'i juhtimisel E. Griegi kantaadi „Uus isamaa", kus sooloosa laulis Andres Raudsepp.

Sisuka aktuse, mida kindlalt juhtis ja juhatas teadustajana E. Kiilaspea, lõpetas ühine Eesti hümn.

Senaator A. Thomson eestlaste vana sõbrana oma südamlikus sõnavõtus kriipsutas eriti alla demokraatlikke printsiipe ja võitlust vabaduse ja inimõiguste peame tööjama ja tegutsema üksmeelselt Eesti tuleviku heaks, kinnitas vana võitleja.

Kõneleja ettepanekul tõusis aktusest osavõtjate pere püsti leinaseisakuks ning Toronto Eesti Meeskoorilt kõlas Harri Toi juhatusel rahvuslik leinalaul „Isamaa ilu hoieldes..."

Järgnes aktusekõne Eestlaste Kesknõukogu Kanadas rahvuspoliitilise komisjoni esimehelt H. Tederilt, milles kõneleja mainis, et meie peame lakkamatult nõudma oma iseseisvuse taastamist ning venelaste lahkumist Eestist. (Kõne kokkuvõte on toodud pikemalt tänase lehe teisel leheküljel).

Väliskülalistest tervitas esimesena Ühendriikide peakonsul Torontos J. Diggins, kes andis edasi parimad tervitused eesti ühiskonnale ning ütles kiitvaid sõnu Ameerika Ühendriikidesse elama asunud eestlaste töökuse ja edasipüüdlikkuse arvel.

Pilk Eesti Vabariigi aastapäeva aktuse lõpuvaatusele Toronto ülikooli aulas. Vasakul Toronto Eesti Meeskoor, keskel sõnalise põimikuga esinenud skaudid ja gaidid, paremal „Estonia" orkester.
Foto: T. Sääg

Tshehhi spioon hüppas ära Inglismaal

LONDON — Tshehhi salakuulaja Svetozar Simko, kes oli töötanud kuus aastat spioonina ajakirjaniku sildi all Bonnis, hüppas ära Inglismaal ja paljastas inglastele kommunistide salaluure saladusi. Simko kinnitas, et Lääne-Saksamaa mägimaastikul vastu idapiiri on peidetud kastidesse raha, raadio vastuvõtjaid ja väikeseid fotoaparaate, mida kommunistlikud sabotöörid võivad kasutada sõja korral. Ärahüpanud spioon, kes tegutses Bonnis Tshehhi ametliku teadeteagentuuri Oeteka korrespondendina, mains, et Bonnis asuva Tshehhi saatkonna 27-st diplomaadist on 17 spoonid.

Trudeault nõuti selgitust

OTTAWA — Kanada opositsiooniparteid nõudsid parlamendis peaminister Trudeault lähemat selgitust nende väidete kohta, mis ta esitas äsja Washingtonis Kongressi ees peetud kõnes. Peaminister nentis seal üldsõnaliselt, et temal leidub võimalusi Kanada ühtsuse säilitamiseks, kuid ta jättis lähemalt selgitamata ja kirjeldamata nende võimaluste iseloomu. Trudeau libises parlamendis küsimusest kõrvale, millest järeldatakse, et tal ei ole kindlaid plaane Kanada lõhenemise vältimiseks.

Ühendriikide õnnitlus Eesti Vabariigi aastapäevaks

Eesti Vabariigi aastapäeva puhul saabus E. V. esindajale Ernst Jaaksonile Ameerika Ühendriikide välisministri kohustetäitjalt Arthur A. Hartman'ilt järgmine tervitus:

Mul on heameel Ühendriikide valitsuse ja rahva nimel Teile lähetada tervitusi ja paremaid soove Eesti iseseisvuse väljakuulutamise viiekümneüheksanda aastapäeva puhul.

Meie mõlemad rahvad hindavad võrdselt vabadust ja enesemääramise õigust. Meie, kes oleme niipalju rikastunud oma eesti päritoluga kodanike panustest, imetleme teie jätkuvaid püüdlusi oma kultuuriliste traditsioonide ja oma rahvusliku identsuse säilitamiseks.

Vene spioon Kanadas

Teadlase nime all esinev KGB mees püüdis osta salajasi dokumente

OTTAWA — Kanadas arreteeriti möödunud kolmapäeval ja saadeti maalt välja N. Liidu teadlane Lev Khvostantsev, kes tegutses siin salakuulajana ning püüdis osta salajasi dokumente. Khvostantsev viibis Kanadas Kanada ja N. Liidu teadlaste vahetamise korras ning töötas Ottawas National Research Council'i juures.

39-aastane venelane saabus Kanadasse alles novembrikuus ning hakkas otsima sõprusvahekordi Kanadas viibivate teistest rahvustest teadlastega.

Ühe teadlase käest tahtis ta raha eest osta salajasi dokumente, kuid see teatas asjast RCMP-le, kes venelase vangistas.

Khvostantsev on lühikese aja jooksul teine Kanadast välja saadetud venelane, kuna möödunud detsembris tehti korraldus maalt lahkumiseks vene Ottawa saatkonna lennuväe atashee abile Vladimir Vassiljevile. Kanada välisminister Jamieson mainis, et N. Liidu saatkonnale on vahejuhtumi kohta esitatud vali protest, märkusega,

et sellelaadilised aktsioonid võivad kahjustada mõlema maa vahelisi vahekordi.

N. Liidu saadik Ottawas Nikolai Makarov kinnitas, et Kanadast väljasaadetud vene teadlane on süütu. Informatsiooniks võiks märkida, et teadlaste vahetamise programmi Kanada ja N. Liidu vahel alustati 1971. aastal. Programmi alusel on praegu 23 venelast Kanadas ning 17 kanadalast N. Liidus.

Pildil Eesti Vabadusristi kavaleride austamisõhtus t osavõtnud sõjamehed, külalisi ja korraldaja. Istuvad vasakult J. Müller, J. Konze, P. Kass, A. Tomander, N. Valge ja A. Erikson; seisavad B. Leeman, EKL esindaja R. Paju, A. Loorpere II maailmasõja sõdurite esindajana ja E. Tigane soomepoiste esindajana.
Foto: Taivo Säägi

Pühap., 6. märtsil kell 3 p.l.
EESTI MAJA SUURES SAALIS
EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS
korraldusel

SÕNASILD KODUMAALE 1977

SÕNALISES OSAS KAASTEGEVAD: õp. Oskar Puhm, aupeakonsul Ilmar Heinsoo, EKN esimees Udo Petersoo, Karl Arro, Hans Lupp, dr. Jaan Roos, Roman Toi ja Sven Ehvert.

MUUSIKALISES OSAS: Toronto Eesti Meeskoor Harri Toi juhatusel ja solistid.

Pääse $3.—, pension. $2.—

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $28.—, poolaastas $14.50 ja veerandaastas $8.—, kiripostiga aastas $46.—, poolaastas $23.50 ja veerandaastas $12.50

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $30.—, poolaastas $15.50 ja veerandaastas $8.50. Kiripostiga USA-s: aastas $51.—, poolaastas $26.— ja veerandaastas $14.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $60.—, poolaastas $30.50 ja veerandaastas $15.50

Aadressi muudatus 30 c. — Üksiknumbri hind 35 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

Ühendriikide välisminister Kissinger on asunud oma memuaare kirjutama.

Washingtoni sõidu järelkajad

Toronto ingliskeelne ajakirjandus pühendas erakorraliselt suurt tähelepanu Kanada peaminister Trudeau äsjasele külaskäigule Washingtoni, kontsentreerides oma huvi eriti peaministri kõnele Ühendriikide Kongressi ees. Selles kõnes ülistas peaminister teatavasti eriti Kanada ja Ühendriikide vahelisi sõbralikke ja heanaaberlikke vahekordi, kuid samal ajal pühendas ta suure osa oma kõnest Kanada sisepoliitilistele probleemidele, eriti aga Quebeci provintsi lahkulöömise võimalustele ja Kanada lõhenemisele.

Ajakirjandus leiab, et peaminister Trudeau esinemine Washingtonis oli esmaklassiliselt riigimehelik ja tema kõne selgitas põhjalikult Ühendriikide Kongressi liikmetele Kanada praeguseid probleeme ja võitis Kanadale juurde uusi sõpru. Ajalehtedes tõstetakse eriti esile peaministri väide, et ta väldib Kanada lõhenemise, kuna tema käsutuses on revideerimisvõimalusi ja vahendeid Kanada tervikluse säilitamiseks.

Kui ingliskeelse ajakirjanduse veergudel püütakse peaminister Trudeau sõitu Washingtoni kujutada nagu mingisuguse triumfisõiduna, siis kainema pilguga selle reisi peale vaadates oli see rohkem abi ja toetuse otsimise üritus kui suurejooneline Washingtoni vallutamisaktsioon „tulin, nägin, võitsin" pärooli all. Reisi peaeesmärgile annab juba iseloomustava ilme Trudeau kõne sisu, millest ligemale üks kolmandik oli pühendatud Kanada sisepoliitilistele probleemidele — täpsemalt määritledes Quebeci küsimusele. Olukord peab olema väga tõsine kui meie riigipea läheb teise riigi parlamendi ette ja käsitab seal põhjalikult meie oma muresid ja sisepoliitilisi probleeme. Kahtlemata on need olulised Ühendriikide poliitikutele teada, kuid seda informatsiooni on võimalik edasi anda ka teisi kanaleid kaudu. Tundub, et Quebeci küsimust oli vaja dramatiseerida ning seda kuidagi esile tõsta. Igaühele on selge, et sellel kõnel oli palju suurem mõju Washingtonis Ühendriikide Kongressihoones kui sel juhul kui see oleks esitatud Ottawas, Torontos või Montrealis.

Kanada peaministri isiklikkudel kontaktidel ja nõupidamistel president Carteriga oli kahtlemata suur tähtsus mõlemat riigi vaheliste probleemide käsitamiseks ja koostöö süvendamiseks. See on eriti oluline seetõttu, et Kanada vahekorrad Ühendriikidega ei olnud seni kõige paremad. Ameeriklastele oli kindlasti suureks okkaks silmas, et peaminister Trudeau alustas 1971. aastal N. Liidule lähenemist „vastukaaluks Ühendriikide mõjule" ning ülistas sel ajal Kuubat kui Castro saatis oma sõdurid N. Liidu ülesandel Angoolat vallutama. Quebeci küsimus näitab, et Kanada peab alati arvestama oma lõunanaabri heasoovlikkusega ja toetusega ning ei saa ajada isemeelset rahvusvahelist poliitikat, mis on risti vastu Ühendriikide huvidele.

Raske on praegu ütelda, millist mõju avaldas peaminister Trudeau kõne Ühendriikides. Seal ei olnud kahtlemata kaugeltki sellist vaimustust kui Kanadas, mida kinnitab juba seegi fakt, et Kongressi 535-st liikmest jälgis kõnet ainult 150 isikut ning Ühendriikide televisiooni saatejaamad olid väga tagasihoidlikud kõne ja selle sisu edasiandmisega. Ehkki president Carter väitis, et ta pooldab ühtset Kanadat lisas ta diplomaatlikult, et Kanada terviklikuse säilitamine on Kanada rahva asi.

Kanada poliitikutel, rahvajuhtidel ja avaliku arvamise tegijatel on pärast Washingtoni sõidu vaimustust aeg maa peale tagasi tulla ja hakata tõsiselt mõtlema, kuidas lahendada Quebeci probleemi. Lõppude-lõpuks ei lahenda seda ameeriklased ega teised rahvad vaid kanadalased ise. Ning peaminister Trudeau peaks tulema rahva või parlamendi ette ja selgitama, millised plaanid ja vahendid on tal varuks Kanada terviklikuse säilitamiseks.

K.A.

Inimene on sündinud oma isamaale ja rahvale

EKN-u rahvuspoliitilise komisjoni esimehe H. Tederi kõne kokkuvõte Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel Torontos

Harald Teder

Vabas maailmas elunev eestlaskond pühitseb kõikjal pidulike aktustega ja rahvusliku uhkusega oma Suur-Päeva — Eesti Vabariigi 59-ndat aastapäeva. Eestlaste ajalooline kodumaa, mida võime umbes 6000 aastat omaks pidada, on sõjaliselt okupeeritud. Aastapäeva tähistamine seal on karistuse ähvardusel keelatud. Enamik pühitseb seda siiski oma südames kaetud akende ja kinniste uste taga.

Sini-must-valge on meie võitluslipp ja riikliku iseseisvuse sümbol. Konstantin Päts ütles raskete aegade eelõhtul: See lipp ühendagu meid kõiki võitluses oma maa ja rahva iseseisvuse eest! Ajaloouurijate andmeil olla Pika-Hermani tornis lippu vahetatud 23 korda. 24-ndal korral heisatakse sinna taas meie ajalooline trikoloor.

Eriti tänasel päeval oleme ühendatud mõttesillaga kannatava kodumaaga. Meie hindame väga kõrgelt nende passiivset vastupanu, et säilitada eestipärast elulaadi ja rahvuslikku eneseteostust.

Eesti rahva vaimne mina on veel vallutamata ja võõrvõimule allutamata!

Meie siin lääne vabaduses kinnitame veelkordselt: — meie oleme lahutamata osa eesti rahvast kui tervikust; — meie püüame vältida seda, et okupatsioonivõim ei saaks meid teineteisest lahutada ega vastuollu viia.

Meie jätkame vabadusvõitlust ja meie ühiseks eesmärgiks on:

1) nõuame põhiliste inimõiguste rakendamist;

2) nõuame kommunistliku Vene okupatsioonivägede lahkumist ja

3) tahame olla ühiskondlikult sõltumatu rahvas, sest meil on täielik õigus taastada Eesti Vabariigi riiklik suveräänsus. 1926. aastal oli Venes 178 rahvust 1970. aastal aga ainult 106. Kommunism on hävitanud isegi meist arvuliselt suuremaid rahvusi. Eesti rahvas aga osutus vaimliselt liiga suureks, sest olime iseseisvuse ajastul kultuuriloomingulises mõttes muutunud võrdväärseliseks partneriks lääneriikidega.

Okupeeritud kodumaad ähvardab venestamine. Enne sõda oli meil 92% eestlasi, nüüd aga umbes 66%.

Meid tahetakse teha igati minevikuta rahvaks. Ajalooliste faktide väänamist ja võltsimist sooritatakse otse hoogtöö korras.

Tartu Ülikool on tehtud 170 aastat nooremaks ja ristitud nüüd Vene riiklikuks ülikooliks. Doktori teadusliku kraadi saavutamine pole enam võimalik — peab tegema vene keeles ja kaitsma kusagil Venemaal.

Meie vaimse selgroo murdmiseks on rünnaku teravik suunatud eriti meie noorte vastu, et rahvuslikku järelkasvu paralüseerida.

Meil on põhjus olla uhke oma minevikku üle. Minevikku kannname aga siiski endas edasi. See on nagu vaimne pind, meie jalgealune, kus seisame täna, et kavandada homsepäeva toimetusi.

Vabadussõja veteranide read üha harvenevad. Nad olid uljad noored, kes võitlesid ja võitsid ning seega kindlustasid Vaba Eesti eksisteerimise. Teise maailmasõja noorim aastakäik on juba ületanud 50-nda aastakümnise. Sõjaajaloolased on tagunud ajalooraamatusse fakti, et rinne 1944-nda veebruaris Narva ja Peipsi joonel peatati kuni sügiseni ainult eesti sõdalaste ja malevlaste poolt. Isegi Vene on seda tunnistanud. See võimaldas meil hulgaliselt pääseda läände.

Meie kohus on siin võideida nüüd sõna ja sulega, et ka Eesti Vabariik tuua Aasiast läände tagasi, kuhu ta kuulus varem.

Suurte ajalooliste sündmuste keerises on igal rahval endal otsustav osa täita. Meie Vabadussõda ja riikliku suveräänsuse saavutamine on üks kujukamaid näiteid. Vene emigrandid jäid passiivseks viimases sõjas ega suutnud mõjutada olukorda. Meil eestlasil on aga oma tuleviku kujundamisel nüüd täita palju olulisem osa kui kunagi varem meie ajaloos.

Põlvkondade vaheline erinevus on ju ajaloos üpris loomulik nähe. Küsimus ei seisa selles nähtes endas vaid hoopis teisal — kui sujuvalt ja kui tugevasti osatakse silda ehitada generatsioonide vahetusel. Sellele ajalisele aspektile meie olukorras lisandub veel ruumiline erinevus.

Vanema põlvkonna vaimne mina küpses vabas Eestis, kus eiufilosoofilises kredos oli palju idealismi.

Noorema põlvkonna sisemise palge kujunemisel võõrsil on oma jäljed jätnud siinsed koolid ja miljöö, milles on tugevasti materialistlikku ellusuhtumist. Vanem sugupõlv on valanud sillasambad ja on asetanud kohale tugitalad. Nooremate ülesandeks jääb vajaliku pealeehituse läbiviimine.

See nõuab mõlemapoolselt vastastikust koordineerimist ja respekti, head tahet, kannatlikkust, taktitunnet ning ettenägelikkust.

Nagu eesti lipp on meid ühendavaks sümboliks, nii olgu meil kõikidel eranditult ühine arusaamine, et meie vabadusvõitluse malevaks kujuneb meie rahvuslikult meelestatud noorus ja relvadeks eestikeelne vaimuloominguline pürgimus.

Missugused eeldused on vajalikud meie järelkasvu kindlustamiseks? Sajandivahetusel eesti talupoeg elas veel suitsutares, kuid ometi ta mõistis ajakäsku ja oli ohvrimeelne. Heldekäeliste annetustega ehitati meie kultuuripaleed — Estonia, Vanemuine ja Endla teatrimajad. Ja aja kulgedes Eesti Vabariik rajati sellele vaimsele pinnale! Nüüd omame isiklikud linna- ja suvemajad, limusiinid ja mootorpaadid ning veedame talvepuhkuse ekvaatori all mõnuledes.

Vaatame tõele silma — meie noorteüritused vajavad otse hädapäraselt suuremal määral aineiist toetust. Üks noortejuhte ütles filosoofiliselt — noortejuhtidel on küll head tahet, kuid kahjuks pole nad mitte miljonärid.

Kodu, kool ja miljöö kujundavad noore isiksuse küpsemist. Kool on võõrkeelne ja eelistab õpetuslikku printsiipi kasvatuslikku ees. Ümbrus on samuti võõrkeelne ja võõrmeelne. Seega rahvusliku noore kasvatamise raskus lasub eesti kodul ja eesti organisatsioonidel. Paljud kodud oma isikliku eeskujuga ja teadliku kasvatusega on andnud meile hulga noorema põlvkonna juhtivaid tegelasi. Kahjuks mõned kodud on jäänud passiivseks ja vabakasvatuse võõrtõlgitsejaiks. Televisioon hakkab sageli asendama lapsevanemaid meile võõra programmiga. On endastmõistetav, et meie kõikide ülimaks eesmärgiks on noorte kasvatamine tublideks ja elujaatavaiks ning vastutustundega ühiskonna liikmeiks. Ainult nende omadustega inimene suudab olla ka võitlev rahvateadlik eestlane. Mõned ütlevad, et ma ei lähe tagasi kodumaale ja seepärast ma pole huvitatud vabadusvõitlusest. Küsimus ei seisne tagasiminekus, vaid hoopis sügavamal ja hoopis kõrgemal — ideoloogias. Kas nautida vaba inimesena demokraatlikus ühiskonnas kõiki vabadusi ja õigusi eneseteostuseks või olla totalitaarse rezhiimi pime ori.

(Järg lk. 7)

Kommentaarid

Kui palju on N. Liidus nõndanimetatud dissidente? Ühendriikide ajakirjanik Hedrick Smith, kes viibis „New York Times'i" esindajana kolm aastat Moskvas ja kirjutas sealt naasides raamatu „The Russians", arvab, et aktiivseid dissidente ei ole rohkem kui 1000. Need on need mehed ja naised, kes riskivad paigutada oma nimesid protestideklaratsioonidele, kes avalikult kritiseerivad valitsust poliitiliste vabaduste piiramise pärast ning kes leiavad, et N. Liidu võimud ei respekteeri ida ja lääne vahelisi kokkuleppeid inimõiguste rakendamiseks N. Liidus.

Nende aktivistide taga on Hedrick Smithi kalkulatsioonide kohaselt 17.000 rooma katoliiklast, 15.000 baptisti ja paarkümmend tuhat ukrainlast, eestlast, gruusiinlast, armeenlast, Krimmi tatarlast, Volga sakslast ja teisi, kes levitavad põrandaaluseid protestikirju vene ülemvõimu vastu oma rahvusgrupi elamispiirkondades. Kogusummas tõuseks dissidentide arv umbes 50.000-le isikule, mis on väga väike arv, kui arvestada N. Liidu 257 miljoni elanikuga.

Dissidentide arv oleneb õieti sellest, mida dissidendi all mõista. Entsüklopeedias seletatakse, et dissident tähendab lahkusulist või muusulist. Kui see mõiste üle kanda N. Liidu poliitilisesse atmosfääri siis tuleks dissidendi nime kasutamisel arvestada isikuid, kes ei ole kommunistid ja ei poolda kommunistlikku riigikorda, kes on nii ütelda poliitilised „lahkusulised". Ja kui meie sellest seisukohast väljume, siis ei saa dissidentide arvu N. Liidus mõõta mitte enam tuhandetega vaid kümnete või koguni sadade miljonitega.

Kuid vähe või palju — N. Liidu kommunistlik valitsus ja partei ei pääse mööda faktist, et praegu N. Liidus valitsevat türanniat kritiseerivad mehed ja naised on kujunenud Kremlile torkivaks okkaks silmas, millede pisteid suurendab Ühendriikide uue administratsiooni ja presidendi toetus inimõiguste eest võitlejatele.

*

Ühendriikide uus president Jimmy Carter märkis ametisse astumisel, et ta loodab ajaloo hinnagul pääseda Ühendriikide paremate ja tugevamate presidentide esiridadesse. See ei ole lihtne ülesanne, kuna võistlus sellel rindel on väga tugev ja Jimmy Carter peab omama erakordseid riigimehe ja rahvajuhi võimeid sellele positsioonile pürgimisel.

Kuid kelledega tuleb siis Jimmy Carteril võistelda kui ta tahab Ühendriikide esimeste kodanike hulgas esimeste hulka pääseda? Ühendriikide Ajalooline Ühing on pöördunud paremate

(Järg lk. 3)

Lugeja kirjutab:

Kuhu jäi tänu?

Jälgisin huviga ja elasin südamega kaasa äsjasel Eesti Rahvusteater Kanadas teatrietendusel esitatud G. Helbemäe näidendile „Üleliigne inimene". Jälgides peakuju Alar Aedma kehastuses, imetlesin ta osakujundust ja Juhan Liivi traagilise isiku tõlgitsust, mida väga kõrgeks hindan. Tahtsin talle etenduse lõpul oma tunnustust anda, aga äkki tuli R. Lipp lavale ja võttis inimestelt selle võimaluse ära, alustades tervituste ettelugemisega. Mulle on arusaamatu, miks vägagi pika lavastuse kõrval ei leitud enam paari minutit, et Alar Aedma võinuks tunnustust väärivana publiku ees seista ja oma teenitud tänu vastu võtta. Pärast jätkunuks kiillal aega teeneliste tegelaste ülendamisele ja aulilkmeteks vääristamisele.

A. M.

Skautide Õnnetaaler

algab oma igaaastast marssi eesti kodudesse. Ühiskonna toetus õnnetaalri ostmise näol on võimaldanud majandusliku aluse poistetööle, mis sel aastal eriti tähtis, kuna eeloleval suvel toimub Kotkajärvel maleva suurlaager.

Õnnetaalri on joonistanud kunstnik Jüri Punno. Ostjate vahel loositakse jüripäeval välja kunstnik J. Saarniidu maal. Skautide õnnetaalrit on tabanud sama saatus kui päris dollarit — inflatsioon. Kuigi õnnetaalri hind on jäänud aastate jooksul samaks (üks dollari) ei võimalda taalritest saadud sissetulek samal hulgal laagritarvete ja muu vajaliku ostmist kui näiteks kümme aastat tagasi. Paljud noortesõbrad on sellest aru saanud ja on ostnud õnnetaalri asemel õnnetaalrid. Eesti Skautide Malev Kanadas tänab kõiki uusi ja endisi õnnetaalri ostjaid.

VALVEARST NÄDALALÕPUL

5. ja 6. märtsil on valvearstiks dr. Mae, tel. 493-7231.

Pärandus eesti organisatsioonidele

Austraalias suri l.a. mais Hugo Armolik, kes pärandas peagu kogu oma varanduse sealsetele eesti organisatsioonidele. Nüüd on selgunud tema testamendi täpsemad tingimused. Sellekohaselt saab 12 eesti organisatsiooni Thirlmeres (seltsid, abistamiskomitee, skaudid-gaidid, segakoor, täienduskool jne.) igaüks $100—500. Lisaks Thirlmere organisatsioonidele ta oli määranud Schönau invaliidide-kodule Saksamaal $300.

Ülejäänud summa $12.000 suuruses on määratud vanade puhkekodule Thirlmeres. Abistamiskomiteel on kavatsus seda kasutada aluskapitalina uue maja ehitamiseks puhkepalgalistele.

M.K.

Lätlase protsess „sõjakuritegudes" algas

New Yorgi osariigi pealinnas Albanys algas lätlase Vilis Haznersi protsess sõjakuritegude süüdistuses. Immigratsiooni ja naturalisatsiooni asutis väidab, nagu oleks V. Hazners 2. maailmasõja ajal Lätis valinud juute hukkamiseks. Vilis Hazners eitas igasugust süüdi.

Vilis Hazners on läti sõjaveteranide Daugavas Vanagi (Düüna Kotkad) ülemaailmne komandör. Ta oli Vaba Läti Komitee liige New Yorgis ja on nüüd pensionil.

● Maailma suurima levikuga naisteajakirja Family Circle toimetusliikmeks on noorema põlvkonna seltskonnategelane Juta Virkmaa. Luksusliku spordiajakirja Classic kunstidirektoriks on Thomas Vink-Lainas. Ajakiri startis pooteist aastat tagasi ja on peamiselt pühendunud hobusespordile.

EERIK PURJE

KINDLUSTUSBÜROO

Kõik kindlustusliigid

956 Broadview Ave., Suite 203

Toronto, Ont. M4K 2R6

Tel. 461-8900

H. KIRIK
Insurance Agency

KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

presidentide nimekirja koostamiseks saja Ameerika ülikooli poole, et saada oma küsimusele vastust. Ja kui ankeedi tulemused selgusid, siis oli presidentide paremusjärjestus järgmine: 1. Abraham Lincoln, 2. George Washington, 3. Franklin D. Roosevelt, 4. Theodore Roosevelt, 5 Thomas Jefferson, 6. Woodrow Wilson, 7. Andrew Jackson, 8. Harry Truman, 9. James Polk ja 10. John Adams.

Nagu sellest nimekirjast nähtub, domineerivad nimekirjas kõik varajasemate aastate presidendid, kuna ajaloolased ei ole nähtavasti olnud eriti valmustatud John F. Kennedyst, Dwight Eisenhowerist ja Lyndon Johnsonist, rääkimata Richard Nixonist. Franklin D. Roosevelti pääsemine nimekirja etteotsa on teataval määral suureks üllatuseks ning siin on olnud määravateks teguriteks tema sisepoliitilised teened ja saavutused. Välispoliitiliselt tegi president Roosevelt teatavasti suuri ja andestamatuid vigu, mille all kogu maailm veel praegugi kannatab.

AMI

Esmaspäeval, 21. veebruaril tähistasid Toronto eesti täienduskooli õpilased Eesti 59. sünnipäeva. Samal pidulikul sündmusel anti tänavuse 25. lennule rinda rinnamärgid, mis olid T. E. Ühispanga kingitused. Pildil tänavused lõpetajad, esireas keskel vasakult klassijuhataja Endla Komi, kooli-juhataja Henn Ründva, klassijuhatajad Ludvig Luide ja Virve Gering.

Foto: J Kreilis

Rahvuslik ja kultuuriline omapära Baltikumis

N. Liidu dissidendid Andrei Amalrik ja Jevgeni Vagin andsid Stokholmis pressikonverentsi

STOKHOLM (T) — Stokholmis viibisid mõned päevad vabasse maailma pääsenud N. Liidu dissidendid Andrei Amalrik ja Jevgeni Vagin. Esimene on läänes olnud juba varsti ühe aasta ja suutis oma tähelepanekute ja kokkupuudete najal seostada siin valitsevaid tendentse ka mõnede N. Liidus esinevatega, näiteks vähemusrahvaste tungiga vabaneda suurvõimude alt.

Amalrik on tuttav meile 1969. aastast saadik, kui läänes ilmus tema teine raamat „Kas N. Liit püsib 1984. aastani?" Esimesena, pärast asumiselt tagasipääsmist, kirjutatud „Tahtmata reis Siberisse", ilmus 1970. Mõlemate eest oli ta vanglas ja laagris.

Jevgeni Vagin, Leningradi õppejõud, sai 8 aastat vanglakaristust usulise hoiaku ja ristiusu ideoloogia levitamise eest. Vagin vabanes 1975. aastal ja 1976. a. detsembris seati ta valiku ette: tagasi laagrisse või N. Liidust välja. Ta valis viimase.

Vagin elab nüüd Roomas, Amalrik Hollandis.

Nad andsid 4. veebruaril pressikonverentsi ja 5. veebr. vastasid küsimustele avalikul koosolekul. Mõlemate ürituste ühiskorraldajad oli Slaavi Misjon, Stokholmi Eesti Ühing ja Ida-Euroopa Rahvaste Solidaarsuskomitee. Tõlkis Eesti Ühingu esimees A. Miiits.

Amalrikult päriti pressikonverentsil, kas ta on jäänud oma seisukoha juurde N. Liidu püsimisest 1984. aastani. Vastus oli: „Olin üheksa aastat noorem kui ma seda kirjutasin. Nooruses kiputakse ikka üle arvestama. Pealegi ei osanud ma ette näha, et Nõukogude võim hakkab ajama nii paindlikku poliitikat, nagu ilmneb 1970-ndate aastate algul. Ma arvasin siis ka, et Hiina suudab rutemini end scada moodsasse reivastusse. Nüüd paneksin 1984. aastale mõned aastad otsa. Kuid samad tendentsid on endiselt olemas.

Ka relvastatud konflikti võimalus pole täiesti kõrvaldatud."

Küsimusele, kuidas on lugu Moskvast paljukiidetud „rahvaste sõprusega", vastas Amalrik kõigepealt anekdoodiga, mis olevat selle kohta käibel.

„Kui lätlane, leedulane, eestlane, ukrainlane, armeenlane ja grusiinlane on koos — ilma venelaseta — siis ongi rahvaste sõprus."

Ta kinnitas, et vastuolu venelaste suhtes on teiste rahvaste juures olemas ja oma reisidel N. Liidus oli ta saanud mulje, et see protsess süveneb. Venestamist ei saa salata, kuid need rahvad, kes varem on olnud iseseisvad, on suutnud säilitada oma rahvusliku ja kultuurilise eripalge.

Amalrik nimetas siin esikohal balti rahvaid, siis ukrainlasi, grusiinlasi ja armeenlasi.

Kesk-Venemaalt Balti riikidesse jõudes, oled sattunud täiesti erinevasse maailma, ütles Amalrik. Ta oli seal viibinud neljal korral, kuigi väga lühikest aega.

Amalrikult küsiti pressikonverentsil, kuidas tema hindab n. n. eurokommunismi.

— See on alles nii värske, et raske on hinnangut anda. Niipalju aga võib juba märkida, et see sisaldab eksisteerimise küsimuse. Tahetakse erineda nõukogude kommunismist, et etendada suuremat osa omal maal. Aga kas tahe on ehtne või ainult taktiline, see on alles lahtine.

Seepärast on praegu raske öelda kuipalju eurokommunismis on siirust, kuipalju taktikat, et valijatele meeldida.

Muidugi, tuleb arvestada ka parteide ajalugu. Itaalia parteis on varemgi ilmnenud teatavaid demokraatlikke jooni. Togliatti testament on ainus N. Liidus avaldatud dissidentlik dokument. Praeguse liidri sõnu Nõukogude ajaleht enam ei avalda.

Marchais aga (prantsuse KP juht — A. L.) heitis õhtul magama stalinistina ja ärkas hommikul eurokommunistina, ütles Amalrik ja lisas: „Praegu võiks öelda, et eurokommunistid ulatavad ühe käe Brezhnevile, teise nõukogude opositsioonile."

Jevgeni Vagin, 1967. aastal 8 aastaks laagrisse mõistetud Ülemaailse Sotsiaal-kristliku Unioon aktivistina, vastas peamiselt küsimustele usklike tagakiusamisest, jutustas kristliku meelsuse ja usutunnete taasärkamisest ning tutvustas oma põrandaaluse organisatsiooni eesmärke. Organisatsioon tegutses kolm aastat ja purustati KGB poolt 1967. aastal.

Kaks tema juhti, Ogurtsov ja Sado, viibivad alles vangilaagris väga rasketes tingimustes.

Kui palju usklikke on vangis? Vagin ütles, et mitmesuguste arvestuste najal, mis laagrites tehtud, võiks poliitiliste vangide tõenäoline hulk olla kaks miljonit ja üks kolmandik neist on usklikke ja kristliku maailmavaate tunnistajad. Viimasel ajal ei panda neid küll enam poliitvangidega ühte, vaid paigutatakse kokku kriminaalkurjategijatega.

Amnesty International arvestab poliitilisi vange 10.000, kuid see arv hõlmab ainult neid, keda nõukogude kohus ise on poliitilisteks tunnistanud.

Poliitvangideks tuleb aga arvata kõik, keda peetakse kinni laagrites, vanglates ja hullumajades rezhiimivastase meelsuse pärast.

Jergeni Vagin ütles, et N. Liidus võib märgata usulist renessanssi nii ortodokside kui ka protestantide hulgas. Ametliku kirikupoliitikaga vastuolus ortodoksusulistel on tema teada kaks salajast, s. t. põrandaalust, kirikut: tihhonlased nimetavad endid nõnda patriahh Tihhoni järgi, (kelle kommunistid hukkasid 1923. aastal — A. L.) ja „tõelised õigeusklikud usuründurid". Vagin ütles, et ta oli nende hulka kuuluvaid laagrites kohanud. Ta lisas, et vaatamata dogmaatilistele erinevustele valitseb laagrites üksmeel ja kokkuhoid kõigi usklike vahel.

A. L.

Kultuurilaureaadid selguvad eeloleval pühapäeval

Pühapäeval, 6. märtsil toimub EKK korraldusel St. Lawrence Centre Town Hallis Lembit Avessoni helitööde kontsert. Samal õhtul toimub EKK kultuurilaureaatide ja stipendiaatide väljakuulutamine. Õhtu on sisurikas kus on kaastegevad Önne Laikve, Irene Loosberg, Jaak Liivoja, Peter Paul Lüdig, keelpillide kvintett, Musica Viva orkester, EKK kammerorkestri liikmed, noortekoor „Lootus" ja Musica Divina koor.

L. Avesson on olnud aktiivselt Torontos loov heliloojana ja koori- ning orkestrijuhina. Tema pikem helitöö esitati enne jõulu Peetri kirikus toimunud kontserdil. See ulatuslik helitöö leidis kõrget hindamist ja laialdast tähelepanu. L. Avessoni tööd koori- ja orkestrijuhina võidi kuulata veebruaris Musica Viva orkestri ja Musica Divina koori ühisel kontserdil.

Helilooja on aastate jooksul loonud mitmeid koorilaule ja koorijuhina toonud eestlastele kättesaadavaks hulgaliselt maailmaklassikuid, neist märgitav osa vaimulikel teemadel.

Eelolev kontsert annab ulatusliku ülevaate ta loovast ja interpreteerivast tegevusest.

Kujutavkunstilisel poolel on väljapanek Rootsis töötava eesti kunstniku Ott Paju graafilistest töödest. Need on mitmevärvilised linoollõiked maastikest ja neisse asetatud arhitektoonilistest kujundeist, sooja ja tõsise koloriidi ja detailsete vormikompositsiooni tervikud.

Koos kultuuriauhindadega tuleb väljakuulutamisele K. Eerme poolt väljapandud kirjandusauhind möödunud aastal ilmunud paremale kirjanduslikule teosele.

Eelmisel aastal anti see USA-s elavale Heino Susile ta kahekõitelise soomepoiste elu kirjeldava teose eest.

Kultuuriauhindade asjus teeb zhürii oma otsuse käesoleval nädalal. Nende kõrval on Eesti Kontsertbürool rida stipendiume edukust näidanud eesti noortele nende õpingute kergendamiseks.

Sisukas Eesti Vabariigi aastapäeva aktus Montrealis

MONTREAL (VE) — Pühapäeval, 20. veebr. kogunesid Montreali eestlased Eesti Vabariigi 59. aastapäeva tähistamiseks. Pidulik ja rahvuslikult soojendav sündmus algas tseremooniaga kui skaudid, gaidid ja rahvatantsijad tõid Eesti lipu peoruumi, jäädes aktuse ajaks auvalvesse.

Aktuse osa avas Jaan Raudsepp lühikese avasõnaga, misjärgi õp. Heino Laaneots pidas palvuse, vabaduse mõistet oma sõnavõttu põimides. Sümboolsele altarile, laval oleva sini-must-valge ette, asetati langenute mälestamiseks pärg.

Endel Ruberg ütles oma mälestuskõnes, et nad langesid meie eest lootuses, et me teeme tegusid nende eest.

„Me peame 24 tundi päevas tegutsema, et meie maa saaks vabaks," ütles kõneleja. Mälestushetke lõpul Montreali Eesti Segakoor K. Raudsepa jr. juhatusel laulis „Requiemi".

Noorte hundupoegade grupp kus noorim oli nelja- ja vanem 9-aastane, kõigil eesti lipud käes, deklameerisid koos Alice Rubergi juhatusel G. Suitsu luuletuse „Tõsta lipp", misjärgi EKN abiesimees Laas Leivat Torontost pidas sisuka ja paljude luulenäidetega läbipõimitud kõne, mis oli märgatavalt ilumeelne.

Ta pidas paarikümne minutilise kõne eestikeeles ja veerandtunnilise ingliskeelse välisküla-listele.

Tervitajate sõnavõtud avas soome pastor Suokonhautio, kes kõneles eesti keeles, mainides, et soomlased on uhked olles niisuguse rahva vennad kui on seda eestlased. Järgnesid tervitused lätlastelt jt.

Kavalises osas esitasid rahvatantsijad Inna Teose akordioni saatel rahvatantse, M. E. Segakoor laulis „Sind surmani küll tahan," ja „Finlandia" eestikeelsete sõnadega, Ain Vaus deklameeris B. Kangro „Veebruar" ja Silvia Tärk esitas kaks klaveripala.

Lõppsõna ütles M. Eesti Seltsi esimees E. Aser, misjärgi sisukas aktus lõppes Eesti hümniga.

Sujuvalt oma osa täitvaks teadustajaks oli Linda Lestal.

Tänavused Tallinna paviljoni „hostessid", vasakult Miss Tallinn Tiina Järviste ja tema abi Linda Niitenberg.

Foto: Taivo Säägi

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$28.—	$30.—
Poolaastas	$14.50	$15.50
Veerandaastas	$ 8.—	$ 8.50

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$46.—	$51.—
Poolaastas	$23.50	$26.—
Veerandaastas	$12.50	$14.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $60.—, poolaastas $30.50, veerandaastas $15.50

Aadressi muudatus 30 centi. Üksiknumbri hind 35 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „....." ..... 197.... Tellimise katteks lisan $ ..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....

Aadress .....

OOTAMATULT LAHKUS MEIE ARMAS SÕBER JA TÕSINE EESTLANE

LEO PINT

Sündinud 3. märtsil 1912 Tartumaal

Surnud 14. veebruaril 1977 Thunder Bay's

Mälestavad sugavas kurbuses

MINNA ja JUHAN ALATALU
ALEX HEIN
SIGNE ja TIIDO KAAR
RITA ja ANDREI KALDA perega
LEONIDE, ELMAR ja EDUARD KASK
KAJA, PETER ja HEINO KENT
FRIEDA KOMPUS
ELLI KOODI
IGOR KRAUS
MARE ja TOIVO KRAUS
LINDA KRUPP
EVALD KRUUS
VELTA ja AIN KURM perega
MAIMU ja FRED KÖÖSEL
HILKKA ja URPO LASKUJÄRVI perega
ALIDE ja ALEX LEHTSALU
AUNE ja ARNO LILLEMÄE
MARIKE ja KAHRO LÄTT perega
MAIA ja AUGUST MAKSTIN
IRMA ja AUGUST MIKS
KARL MITT
ELLEN, LINDA ja ARTHUR MÄEHANS
LINDA ja PAUL MÄEPEA
ELLA ja ENN PEREMEES
IRENE ja VIKTOR PIHLAP
LISA ja KALJU PUNA perega
KARL PÄTS
SIGNE ja VOLLI PÕLDAAS perega
EVA ja LEO RAUDSEPP
AINO ja VICTOR REILJAN
HELENE ja ELMAR SAAGE
ALMA ja ARNO SAGURI
MAIJA ja RICHARD SOKK perega
ILSE TEITSMAN
LINDA ja HELMUT TUBRO
AUGUST TÖNISSON
VIENO ja JULIUS TÖNTS perega
THERESA ja EMIL VUKS

Ja ma nägin uut taevast ja uut maad...
Ilm. 21:1

ARMAST JA USTAVAT ELUKAASLAST

OLGA VOOL'i

sündinud 12. septembril 1896 Pärnus
surnud 23. veebruaril 1977 Torontos

Jeesus ütleb: „Kes minusse usub, see peab elama ehk ta küll sureb."

leinab ja mälestab

ALEKSANDER

---

21. VEEBRUARIL 1977 MAETI

ELISABETH ROOSEN

Sündinud Treffner

Niagara Falls, N.Y. Oakwood Cemetery

Mälestavad

TÜTRED
POEG abikaasaga
VEND perekonnaga ja
ÕDE

ARMAST SÕPRA

OLGA VOOL'i

mälestavad

EDUARD PÕDER
HERMAN PINN abikaasaga

Aidake kaasa
„VABA EESTLASE"
levikule, sellega aitate kaasa eesti keele säilitamisele

TÄHTIST EESTI TALUPEREMEEST

ADO KÕRGEMETS'a

mälestab siiras leinas

perekond LÕBU

ARMAST

OLGA VOOL'i

leinavad

THERESE ja VALENTIN TIISRE
TAMARA NORHEIM abikaasa ja lastega

KALLIST KOOLIÕDE JA VILISTLAST

SALME KALEP'it

sündinud Pool

mälestavad leinas

Vändra Gümnaasiumi õpetajad ja õpilased

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST JA HEAD SÕPRA THUNDER BAYS

LEO PINT'i

mälestavad kurbuses

ANDRUS, ANNE, MAIMU ja
VICTOR KÕRESAARED

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI LIIGET

OLGA VOOL'i

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

KALLIST SÕPRA

ROBERT TEENE't

mälestab

VELLO SERMAT

OLLI VOOL'i

mälestab

VAINO UUS abikaasaga

ARMAST RELVAVENDA

ROBERT TEENE't

mälestab

SOOMEPOISTE KLUBI TORONTOS

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
723 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

Õiendus

„Vaba Eestlases" nr. 14 ilmunud artiklis „Eesti Pensionäride Klubi Torontos tähistas Vabariigi aastapäeva" on viimases kärpes öeldud, et „V. Libe on kinkinud klubile E. Laamani teose „Eesti iseseisvuse sünd". Tegelikult oli selle suurteose kinkijaks Voldemar Vasara, kes tõi omalt poolt ka tervitusi Vancouveri rahvalt.

NAABRIKÜLA MEEST JA MAJASÕPRA PAGULUSES

ALEKSANDER OTIS't

mälestame leinas

Tähtede taga —
seal vajub kõik vale,
Seal näed, mis tumedaks
teinud maailm.

AUGUST ja LUDMILLA NAARISMAA
TIIA VERRET perekonnaga
HELLE PALUOJA abikaasaga

KIRIKUD

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto (Sherbourne'i allmaajaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich,
112 Fallingbrook Rd., Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7853.

Palvepäevakohane JUMALATEENISTUS on pühap., 6. märtsil kell 1 p. (mitte kell 1.30). Peapiiskopi karjasekiri. Nõukogu ametisse seadmine.

Pühap., 20. märtsil JUMALATEENISTUS kell 3 p. l.. Jumalateenistusele järgneb koguduse loterii ja näitemüük kiriku saalis.

Õpetaja kõnetunnid on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EESTI EV.-LUTERI USU PEETRI KOGUDUS TORONTOS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8 tel. 483-4103

PALVEPÄEVA jumalateenistus pühapäeval, 6. märtsil kell 11 homm. Laulusolist Liina Purje.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus. Leerieelsed.

KANNATUSAJA kolmapäevased PALVE- ja KUULUTUSÕHTUD. Esimene kolmapäeva, 9. märtsi õhtul kell 7. Priidu Uusmann ja koguduse õpetaja.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
10 Lamport Ave. Apt. 307
Toronto 5, Ont. M4W 1S6
Tel. 961-8391
„VABADUSE KUULUTUSE"
raadiosaated igal pühapäeval kell 3—3.30 p. l. WHLD 1270 kc.

Teisip., 1. märtsist — neljap., 3. märtsini EVANGEELIUMINÄDALA ÕHTUD kell 7.30. Kõneleb külalisena F. Götestam Rootsist. Vaimulik muusika.

Pühap., 6. märtsil kell 10.15 homm. PÜHAPÄEVAKOOL. Kell 11 homm. ja 6 õ. JUMALATEENISTUSED. Kõneleb F. Götestam. Segakoor ja noorte orkester.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Luteri kirik, (Bloor ja Indian Rd.)
Õp. T. Nõmmik, 501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2. Tel. 483-2478.

Pühap., 6. märtsil kell 5 p. l. PALVEPÄEVA JUMALATEENISTUS. Pühapäevakool.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on teisipäeviti kell 6—7.30 õpetaja kodus. Muul ajal kokkuleppel.

TORONTO EESTI AP. ÕIGEUSU KOGUDUS
R. R. 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

Pühap., 6. märtsil kell 3 p. l. koguduse 25. AASTAPÄEVA TÄHISTAMISE JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenivad preestrid E. V. Velleso ja E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor hr. G. Raagi juhatusel. Solist Erika Solom, orelil Inga Pia Korjus. Laululehed.

Jumalateenistusele järgneb koosviibimine kiriku saalis.

PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St., 229-7663

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7934

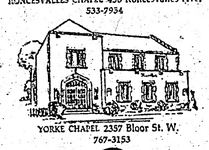
YORKE CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter FUNERAL DIRECTORS LIMITED Established 1874

Off-the-Street Parking at all Chapels.

Meeldiv, väärikas ja individuaalset tähelepanu osutav teenimine.
Oma parkimisplatsid kõikide matusemajade juures

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS
Tel. 461-2077
562 Jones Ave., Toronto 6, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.,
Toronto 6, Ont.
Tel. 463-6223

Pühapäeval, 6. märtsil, kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Kõnelevad: A. Ehasoo ja jutl. E. Saraoja. Issanda surma mälestamine.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church, 45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. Rüdmik
P. O. Box 234, Toronto 18, Ont.
Tel. 233-5390
USUSÕNUMI RAADIOJUMALATEENISTUSED igal pühapäeval, homm. kell 9.30—10.00 lainel CHIC-790 kc.

Raadiojutluse teema 6. märtsil: „Nägemus Jumalast".

Laup., 5. märtsil kell 7 õ. PIIBLITUND. Kõneleb M. Leesment Ilmutuse raamatust.

Pühap., 6. märtsil kell 3 p. l. JUMALATEENISTUS. Lauluettekanded. Kõneleb H. Rüdmik. Issanda surma mälestamine.

MONTREALI PAULUSE EESTI EV. LUTERI USU KOGUDUS
Õpetaja O. Gnadenteich
Kirik: 5220 Sherbrooke St. West
Esimees: Ilmar Kurruck, 747-7341

Kristuse kannatamisaja JUMALATEENISTUS on laup., 5. märtsil kell 11 p. Laululehed.

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS
Carltoni ja Jarvise nurgal
Õpetaja Andres Taul
17 Frank Cresc.
Toronto 176
Tel. 532-2623, kirik: 923-5172

Pühap., 6. märtsil palvepäeva JUMALATEENISTUS kell 11 homm. Armulaud, peapiiskopi karjasekiri.

Pühap., 13. märtsil jumalateenistus kell 4 p. l.

Leeritunnid igal teisipäeval algusega kell 7 õ.

ÕPETAJA KÕNETUNNID igal teisipäeval ja neljapäeval kella 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

OTTAWA EESTI EV.-LUTERI USU PAULUSE KOGUDUS
Õpetaja O. Gnadenteich
Kirik: King Edwardi ja Wilbrodi tänavate nurgal

Kristuse kannatamisaja JUMALATEENISTUS on laup., 5. märtsil kell 5 p. l. Laululehed.

Idi Amin koondab kokku kõik ameeriklased

NAIROBI — Uganda diktaator Idi Amin koondab eeloleval kolmapäeval Uganda pealinna Kampala lennuväljale kõik Ugandas elavad ameeriklased, kellede arvu hinnatakse 240-le. Uganda valitsuse ringkondadest mainitakse, et president Amin tahab rääkida ameeriklastega, kuid Washingtonis kardetakse, et diktaator võib lasta ameeriklased vangistada või nõuab neilt diktatuuri tingimusteta aktsepteerimist ja sellele alistumist. Washingtonis kardetakse oma kodanike saatuse pärast ning kõne all on olnud isegi relvastatud aktsiooni korraldamine ameeriklaste julgeoleku kindlustamiseks.

Austati Vabadusristi kavalere

Akadeemilised organisatsioonid korraldasid vastuvõtu Tartu College'is

Pärast Eesti Vabariigi aastapäevaaktust korraldasid Eesti Korporatsioonide Liit ja Eesti Üliõpilaste Selts vastuvõtu Eesti Vabadusristi kavaleridele ja kahele II maailmasõja aegsele sõdurile. 80 akadeemilist kodanikku, nende abikaasat ja külalist veetsid paar tundi Tartu College'i ruumes.

Korraldava korporatsiooni Ugala poolt tervitas Rein Paju EKL ja EÜS nimel, märkides, et juba aastaid on olnud neil võimalus isiklikult austada Eesti Vabadusristi kavalere, kes lõid Eesti riigi. Toronto ümbruskonnas elavad järgmised VR kavalerid: sanitaarleitnant A. Erikson, ltn. P. Kass, K. Kimmel, major B. Leeman, A. Rajaste, A. Ruusauk, kol. ltn. A. Tomander, kaptenmajor N. Valge ja kpt. J. Konze, kellest olid kohal 6. Ta märkis, et tänavu teistkordselt tuualkse sümboolselt esile II maailmasõjast osa võtnud sõdurid ja nende esindajaks on A. Loorpere ja soomepoiste ridadest E. Tigane, kellede esitamisel kõlas aplaus.

R. Paju ütles, et kui retk pagulusse oli raske, siis veelgi raskem uue elu rajamine.

Tuli uuesti asutada eesti seltskondlik struktuur. Oli peatselt ka kuulda pessimistlikke hääli, et ehitame oma maja liivasele pinnale, et meie noored pole huvitatud eestlusest ega välisvõitlusest. Tööd, mida alustati sõjameeste poolt, hakkab kandma aina suurem noorte hulk. See ehitab tulevikule, mitte liivale. See ei ehita mälestustele vaid moodsad pilvelõhkujad rajatakse kaljule, sest paigalseisev ühiskond ei püsi. Kui püsib meie hoone, kui kasutatakse kõiki võimalusi, siis püsime kuni taastatakse Eesti Vabariik, sest tulevik on meie päralt. Kinnitan teile sõjamehed, et teie töö on vilja kandnud.

See vili õitseb ja kõige tähtsam on see, et uued seemned on juba maas.

Sõjameeste poolt vastas A. Erikson, leides et on ülimalt meeldiv kontakti leida meie akadeemilise noorusega, kes on ideederikas, elumuredest mõjustamata, andes siin meie elule vaimse sisu. Mainides akadeemilist noorust, ütles ta, et talle meenuvad ta oma päevad, mis langesid kokku omariikluse algusega, mil sõjategevus lõppes ja riigiaparaat oli loodud ning ümberringi nähti elavat ja innukat ülesehitustööd. See on meeles kui huvitav ajajärk ta elus. Vabadusristi Kavaleride Koondise nimel tänas ta kõiki neid üliõpilaste organisatsioone kelle külalislahkust ta oli tunda saanud.

Õhtu jooksul oli väiksemaid suupisteid ja pakuti kohvi ning küpsiseid.

Separatistid CBC saatejaamas Quebecis

OTTAWA — Kanada riikliku raadiosaatejaama CBC saated Quebecis on võetud Ottawas terava kriitika alla ning neid on isegi kritiseerinud Quebecist pärit föderaalvalitsuse ministrid, kes leiavad, et CBC prantsuskeelne saade teeb propagandat Quebeci separatistidele. Küsimus on Ottawas juba kauemat aega olnud tulipunktis, kuid valitsus ei kavatse ilmselt astuda drastilisi samme olukorda selguse toomiseks.

Film Endel Rubergist lõpetamisel

Portreefilm Endel Rubergist, mida on teinud Alar Kivilo juba möödunud sügisest peale, on lõpetamisel. Reedel, 25. veebr. filmiti ta tööde esitamist pimedate koolis ja järgneval laupäeval näidatakse kuidas ta demonstreerib oma külmutustehniliste tööde loomist.

Üle 30 surmaohvri hotellipõlemisel

MOSKVA — Moskva hotell Rossijas, mida peetakse maailma suurimaks hoteliiks, oli möödunud nädalal suurem tulekahju, mis nõudis üle 30 surmaohvri. Surmaohvrite arv võib olla veelgi suurem kuna N. Liit ei anna ametlikult andmeid selliste õnnetuste ohvrite arvu kohta. Läänemaailma kodanikest on surmaohvrite seas seni identifitseeritud üks Lääne-Saksamaa ärimees. Rossija on 6000 voodiga hotell ning asub Moskva südames Kremli ja Punase Väljaku lähedal. Hotell on seni olnud vene turismivõimudele suureks reklaamnumbriks. Tuleõnnetuse ajal hotellis viibinud läänemaailma kodanikud mainivad, et nad imestasid, millise kiirusega tuli levis toast tuppa ja ühelt korruselt teisele.

Värskemad uudised loete „VABA EESTLASEST"

„Oleme rõõmsad, et meil on nii palju sõpru"

Osavõturohke väliskülaliste vastuvõtt Toronto Eesti Majas

Möödunud reedel korraldas Eesti aupeakonsul I. Heinsoo abikaasaga ja Eesti Kesknõukogu Eesti Vabariigi 59. aastapäeva puhul Eesti Majas vastuvõtu väliskülalistele, millest kuni paarsada eesti organisatsioonide esindajat ja väliskülalist osa võtsid, nende hulgas Kanada keskparlamendi, Ontario provintsi parlamendi ja Toronto ning East York'i linnavalitsuse esindajaid.

Kavalise osa alustas EKN abiesimees L. Leivat lühikese selletusega kokkutuleku mõttest. Selle sündmusega tähistavad eestlased oma riigi vabaduse saavutamist. Ta vestles tänapäevasest olukorrast nn. poliitiliste naljade abil, mis parimalt iseloomustavad sealset olukorda. Nii küsinud võõras Tallinnas elanikkonna tundeid uurides, millised tunded on eestlastele venelaste vastu, kas nad on vennad või sõbrad?

Vennad, oli vastatud, sest sõpru võime ise valida.

Eestis olevat praegu meeldivamaks muinasjutuks: Nad on läinud.

Järgmisena E. V. aupeakonsul I. Heinsoo ütles, et Eesti Vabariigi aastapäev on kallis hetk igale eestlasele oma muistse maa vastu, kus eestlased on asunud juba 5000 aastat tagasi. Praegu mõeldakse kodus ja väljas samaaegselt, kuidas lahti saada okupantidest. 24. veebr. kogunevad eestlased Eesti Vabariigi sünniaja tähistamiseks

olles rõõmsad, et meil on nii palju sõpru, kes õhutavad meie võitlusvaimu oma õiguste eest võitlemisel.

Ta tutvustas osavõtjate hulgas olevaid külalisi alates USA konsuli J. A. Cantwell'iga. Järgnesid Hispaania konsul H. F. Fisleigh, Leedu konsul J. Zmuidzhinas, Läti konsul dr. E. Upenieks, Kanada föderaalparlamendi liige liberal R. Stanbury, provintsivalitsuse liikmed liberal Margareth Campbell ja kol. J. R. Breithaupt, Toronto linnanõunikud A. O'Donahue ja T. Wardle, jr., East Yorki linnapea A. S. Redway, Läti Liidu esimees T. Kronbergs, Leedu Ühiskonna ja Balti Liidu president J. Simanavicius, Poola Kongressi liige Z. Szpikowski, Balti Sõjaveteranide Liidu liige S. Jokubaitis, Slovaki Maailmaliidu esimees dr. J. Kirchbaum, Georgina Township'i linnapea G. Burrows, endine Ontario provintsivalitsuse liige J. Yaremko, Ungari föderatsiooni liige dr. G. Nagy, Valge-Vene organisatsiooni esindaja M. K. Akula, Ontario Credit Union Liidu poolt J. L. Caskenette, Cumis Insurance Society president T. Sexton ja ukrainlaste Kanada komitee esindaja.

EKN esimees U. Petersoo tervitas külalisi ja kaaseestlasi. Ta rõhutas, et eestlased tunnevad endid olevat austatud, kuna sellised tähtsad külalised on tulnud osa võtma meie sündmusest. Ta ütles, et meie võitluse põhjus on oluline kogu maailmale.

Meie loodame tulevikust õigust ja õiglust, mida nõuavad Kanada ja USA valitsused Balti riikide osas.

Oleme tänulikud, et maailm pole mitte jäänud täiesti pimedusse ja just praegu käib võitlus pimeduse ja valguse vahel, vabaduse ja surma vahel ja ükski võim ei saa eemale jäädа sellest võitlusest. Kanada ja USA on seisundis, kes on võtnud esimese sammu inimõiguste eest seismisel ja millele allaheidetud rahvad loodavad. Eesti Vabariigi 59. aastapäeva puhul oleme lootusrikkad teades, et meie rahva vabadustunne elab meie hinges. See on suurim kink meie aastapäeval.

Muusikalises osas esitas Toronto Vanemgaidide Koor G. Mitti juhatusel kolm laulu, mida ta ise saatis klaveril ja A. Kiilaspea kontrabassil. Esimeseks „Gaidisõsar, skaudiveli", siis „Väikemees sa nutad" ja „Oi mu lemmik". Noorte lauljate esinemine võeti suure kiiduavaldustega vastu.

MEIE IGA-AASTANE

SUUR VÄLJAMÜÜK

ON ALANUD

20% HINNAALANDUST

väljaarvatud suusad ja suusavarustus

SUOMI-AITTA

ESMAJÄRGULISED IMPORT-ARTIKLID SOOMEST

2031 YONGE ST., TORONTO, ONT. ● TELEFON 483-6650

AVATUD: esmaspäeval, teisipäeval, kolmapäeval 10—6, neljapäeval, reedel 10—7.30, laup. 9.30—5.30

Kingad Lääne-Saksamaalt ● Tel. 533-8122

Prantsusmaalt, Austriast
Naiste ja meeste kingad.
Ekstra laiad suurused,
ka jalatoega

Patacsi Shoe Salon
480 Bloor W., Toronto 4, Ont.

Meie Danforth'i äri lõpetab oma tegevuse 7. aprillil

SUUR ÄRI LIKVIDEERIMISE

VÄLJAMÜÜK

Osa artiklitest alla oma hindade, kuni 60% hinnaalandust.

Näiteks:

- PUUKINGAD 40% hinnaalandust
- TELGID nüüd ainult $95.00
- EHTEASJAD 40—60% hinnaalandust
- KIIKTOOLID 25% hinnaalandust
- IITTALA KLAASID 25% hinnaalandust
- TALVE ALUSPESU 30% hinnaalandust
- SAUNAAHJUD JA -TARBED 30% hinnaalandust
- SUUSASIDEMED $2.00
- LAUDLINAD JA SEINAVAIBAD 30—50% hinnaalandust
- KOROONA JA LABURINDIMÄNGUD 30% hinnaalandust
- JÄÄPUURID JA JÄÄPUURITERAD 30% hinnaalandust
- KADAKA- JA MUUD PUUTÖÖD 30% hinnaalandust
- XZ-SHAMPOON, $12.00 pakend, nüüd $5.00
- LAASTULAMBID 30% hinnaalandust

Eelnimetatud spetsiaalhinnad ainult meie Danforth'i äris. Yonge'i äris on meie tavaline igakevadine väljamüük.

design products 2584 Yonge St. 488-7272 351 Danforth Ave. 466-8001

Räägitakse eesti keelt

Kunstnik E. Ruberg on tuntud ka aktiivse noortejuhina. Fotol kunstnik kelle kaks tegevusala, põlvpükstes noortejuhi ja akvarellide looja kutsumuse on õnnestunult kokku võtnud Montrealis elav eesti karikaturist Henn Arvo.

E. Rubergi kunstinäitus Torontos

Mõni aasta tagasi valiti Montrealis asuv eesti kunstnik ja noortejuht Endel Ruberg Kanada eestlaste kultuurilaureaadiks. Mööbunud aastal II Ülemaailmsete Eesti Päevade ajal toimunud kunstinäitusel valiti ameeriklasist zhürii poolt akvarellide ala parimaks tema külmutustehniline akvarell. Toronto ja Montreali eestlaste kodudes leidub väga palju tema nahktöid, loomingut nahal ja akvarelle. Järjekordselt avatakse tema uus näitus 12. märtsil Peetri kiriku saalides kus korraldajaks on T.E. Naisselts.

E. Rubergi kunstiõpingud algasid Soomes, mis kodumaa kõrval ongi üheks ta inspiratsiooni lätteks koos Lättemäega Montreali juures. Tema kunstnikuisikus on shamaanlikku loodusläheduist ja Looja tunnetust koos tugeva moraalse tõekspidamisega. Just sellisele isikule ongi sobivaim ta leiutatud külmutustehnika, kus looduslikkus pole teguriks mitte üksi teemades, vaid ka värvidele lõpliku ilme andmises, kus jääkristallid annavad ta töödele imetletava filigraanõrnuse.

E. Ruberg on seni 18 ühemehenäitust pidanud, lisaks osavõtt paljudest grupinäitusist. Eesoleval näitusel esitab ta 40 akvarelli, 18 voolitud ja kortsutatud tehnikas tehtud nahatööd. Nende hulgas on uusi katsetusi külmutustehnikas, kus külmutatud klaaside vahel antakse tööle vastav muster. Mõned tööd, nagu „Jääaegsed rändurid", „500 aastat peale Kristust", abstraktsed „Õitseng", „Härmatis"; „Männik" on nimetamisväärsed näited ta eelolevast näitusest, mis jääb avatuks kolmel päeval.

Viljasaak raudteel

Samal ajal kui N. Liidus valitseb puudus toiduainetest, toimub teravilja transport raudteel sedavõrd lohakalt, et vili variseb vagunitest välja. Vastavalt „Pravda" teatele Pensast, mis on N. Liidu teravilja transpordi sõlmpunktiks, kogusid 30 raudteelast nim. jaamas kolme tunni jooksul kaheksa kotti nisu ja otra, mis oli jooksnud välja vagunitest. Kui viljarong jaamast väljus, korjasid raudteelased veel neli kotti vilja raudteeliinilt. Vaguniteinspektor Panteievi seletusel polnud ta oma 30 teenistusaja jooksul kogenud veel sellist teravilja kadu transpordil.

N. Vene tahab USA „Neegrifilmi"

N. Vene on avaldanud soovi osta USA uut televisioonifilmi „Roots", mis kujutab Ameerika neegrite saatust paarisaja aasta kestel, alates sellest, kui „neegrivürstid" Aafrikas oma suguvendi müüsid Ameerikasse orjadeks. Mitmeseerialise filmi hilisemates osades näidati neegrite eluraskusi orjuses Ameerikas.

Ajakiri „U S. News & World Report" ütleb, et N. Vene tahab filmi ilmselt selleks, et näidata oma vähemusrahvustele, kuidas Ameerikas minoriteete on rõhutud ja rõhutakse.

RISTSÕNA NR. 923

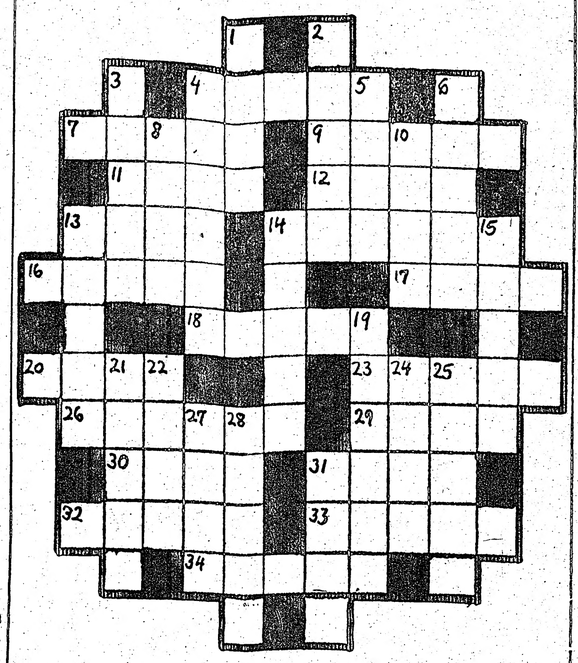

Põikread: 4. Kõikumine, 7. Lehtpuu, 9. Alustab, 11. Väestemaja, 12. Kuju Vanas Testamendis, 13. Jõgi Saksamaal, 14. Liiklusõnnetus, 16. Linn Eestis, 17. ... kaudu tuleb valgus tuppa, 18. Üksikettekanne, 20. Rasvane liha, 23. Endine eesti ajakiri, 26. Keskaegne sõjamees, 29. Saunamõnu, 30. Juhtimisseadeldis, 31. Rooma keiser 1. sajandil, 32. ... nuhtlus — raskeim karistus, 33. Rõngassaar, 34. Talenti.

Püstread: 1. Eesti helilooja, 2. Ilutaim, 3. Tööriist, 4. Planeet, 5. Saar Vahemeres, 6. Vene diplomaat, 8. Pikk rohi, 10. Linn Saksamaal, 13. Metsloom, 14. La-minoor, 15. Naisenimi, 19. Munaroog, 21. Kütteaine, 22. Kühm seljas, 24. ... plaan — lennuk, 25. Endine kombivekivabrik Tallinnas, 27. Pehme, 28. Teistest erinev, 31. Kaaluühik.

RISTSÕNA NR. 922 LAHENDUS

Põikread: 1. Muusikant, 7. Ahv, 9. Irduma, 10. Igal, 11. Eino, 12. Aimama, 13. Franco, 15. Rind, 16. Lõhavere, 19. Komandör, 21. Erie, 23. Juhend, 24. Dalton, 27. Rihm, 28. Ives, 30. Laguun, 31. Liu, 32. Kaval Ants.

Püstread: 1. Mai, 2. Ungari, 3. Silend, 4. Kreoolid, 5. Nina, 6. Troika, 7. Aula, 8. Vanamehed, 13. Frikadell, 14. Anum, 17. Harjumaa, 18. Eire, 20. Nooruk, 21. Ehtima, 22. Insekt, 25. Lugu, 26. Nina, 29. Ses.

◐ Roland Enno Amolins lõpetas Kanadas, Kingstonis, asuva Queen's ülikooli (milles on üle 10.000 üliõpilase) arsiteaduskonna viimase kursuse (7 aasta), üliõpilane on käesoleval akadeemilisel semestril Cambridges. Poole ajast töötas ta praktikandina ühe kohaliku arsti-paneeli juures ja praegu töötab ta kuulsas Addenbrooke'i haiglas, erialana sisehaigused. Tema isa on läti rahvusest, ema on aga virulane, kes töötas kodumaal ja Saksamaal, Meerbecki laagris õpetajana. Ta on ühtlasi ka õppejõuks Hamiltoni Eesti Täienduskoolis ja Laste Suvekodus. Roland Amolins valdab eesti keelt täielikult nii sõnas kui ka kirjas, sest nii tema kui ka tema vend Hillar, kes on majandusteadlane, on lõpetanud kohapeal E. Täienduskooli. Olles kohapeal innukaks seltskonna tegelaseks, on ta muuseas ka hea ujuja. Akadeemiliselt kuulub ta Korp! Fr. Esticasse!

Eesti skaudinäitus Montreali TV-saates

Seoses hiljutise skaudinäitusega Montrealis, leidis see sündmus ka kohalikus televisioonisaates märkimist. Seal näidati Toomas Altosaart laserpüssiga ja skaudililiilaile joonistatud skaudiseadusi, et skaut ei suitseta, skaut on karske ja ta teeb oma parima õppimisel. Nende seaduste esile toomine leidis tunnustust ka näituse külastajate hulgas, kus mõnigi kõrge skaudijuht oma sigareti häbelikult eemaldas.

JÄÄTUNUD RAAMAT

KOOSTANUD ANTS VOMM

20.

Dr. Hartwig leiab, et oleks liiga väsitav kirjeldada kõiki matkurite läbielatud raskusi ja mainib ainult, et peale 57 päevalist retke olid nad tagasi Nishne-Kolõmskis.

Sellised kannatused ja surmaohud oleks olnud Wrangelile küllaltki suureks vabanduseks edaspidise tegevuse lõpetamiseks, kuid lootuses uut maat leida, korraldas ta veel ühe ekspeditsiooni. Seekord otsustas ta uurimisega alustada idapoolsemast punktist. Oli aasta 1823. Jõudnud rannikule olid takistused veelgi suuremad. Ilmad olid tormised, jää õhuke ja pragunenud. Vahest jää vajus kelkude raskuse all ja sõit olenes koerte tähelpanelikkusest ja tarkusest. Koerad, olles hädaohust teadlikud, vedasid kelke nii kiiresti kui jõudsid, kuni kindlama jalgealuseni. Lõpuks, umbes kuuekümne miili kaugusel rannast, jõudsid nad tohutusuure lõheni, mis nii ühele kui teisele poole vaadates ei lännud lõppevat.

Wrangel ronis kõrgeima jäämäe otsa, kui ees laius vaid Põhja-Jäämeri, kus jäämäed põrkusid mürinal üksteise vastu. Nii kadus Wrangeli viimane lootus uut maad leida, mille olemasollu ta siiski uskus. Raske oli pärast kolmeaastast piitidlust sellest sihist taganeda, kuid Wrangelil ei jäänud muud üle, kui tagasi tõmbuda.

Tagasitee ei olnud aga enam endine. Tõusis suur torm ja nende jalgealune kõikus ähvardavalt. Nad hakkasid kindlama jää poole tormama, kuhu ka õnnelikult viimast välja pannes jõuti.

Nii jõudis kätte ta Nishne-Kolõmskist lahkumise päev. 10. jaanuaril 1824 jõudis Wrangel Jakutskisse ja mõni kuu hiljem Peterburgi. Arvestades ta läbielamuste raskustega kuulub Wrangel kahtlemata põhjanabamaade uurijate esirinda.

TUNGUUSID

Kuigi tunguusid ja mandzhud on samast kännust, on nende saatused kulgenud kaugelt eriradu. Samal ajal, kui mandzhud vallutasid tohutusuure Hiina Keisririigi, sattusid tunguusid tugevamate venelaste ikke alla. Aastal 1640 kohtusid kasakad esmakordselt tunguusidega ja 1644 a. esimene mandzhu keiser astus Hiina troonile. Sama rass pääses ühest küljest miljonite valitsejaks, kuid teisest küljest langes väheste seiklejate roaks.

Sama näeme ka nende vaimset arengut jälgides. Kui mandzhud olid varem tavaline Siberi rändrahvas, nagu nende põhjapoolsemad sugulased, oskamata kirjutada või lugeda, kuid hiljem oli neil juba rikas kirjandus ja nende keelt kõneldi Pekingi kohtus. Tunguusid, allaheidetud ja vaeseks tehtud, on aga ikka peaaegu sama harimatud kui sel ajal, mil nad kohtasid esimesi kasakaid.

Peale mõne täku ja veisekarja, oli põhjapõder tsaari ajal nende peamine koduloom. Vene tsaari valitsus püüdis neist kalureid teha, toetades neid varustusega jne. kuid vähesed neist olid ilma toore surveta nõus oma nomaadilikest elukommetest loobuma, ja vabaduses.

Tunguuside hoolimatu iseloom eraldab neid silmapilkselt teistest Siberi rahvastest, nagu nukrameelne samojeed, kohmakas ostjakk või kinnine jakuut. Tunguus on ennem õel ja kuritahtlik, kui midagi muud. Ta eneseuhkus peegeldub oma põhjapõdrarakmete helmestega kaunistamises ja ta pisikesest tatarimütsist teravaotsaliste jalanõudeni. Jahi või matka ajaks paneb ta küll lihtsamad, suured hästirasvatatud, veekindlad saapad ehk sari'd jalga, mis hoiavad ta jalad soodes ja rabamülgastes käies kuivad. Ta jahivarustus on äärmiselt lihtne: väike kirves, pott, nahkkott mõne kuivatatud kalaga, koer, lühike püss ja ling, see on kõik, mis ta metsa minnes kaasa võtab. Oma pikkade kitsaste suuskadega (dr. Hartwig räägib lumekingadest, kuid usun, et lumekingad on peamiselt ameerika indiaanlaste talvine liiklemisvahend. A.V.) lendab ta üle säravate lumeväljade ja kaitseb oma silmi nagu jakuutki, musta hobuse jõhvidest tehtud võrguga. Ta ei karda üksi karu tapma minna ja tavaliselt tuleb tagasi võitjana. Rändtunguusil oli endisel ajal vaja kaasaskantavat kodu ja selleks oli tal nahast telk või suurtest painduvatest puukoortest seinad, millised ta kergesti kinni ja lahti sai rullida. Toidu suhtes pole ta nõudlik ega valiv.

Vähesed tunguusidest lasid endid ristida ja enamuses olid nad shamaani usku. Ka ei matnud nad oma surnuid, vaid riietasid nad pidurüideisse ja riputasid suure kirstuga kahe puu vahele. Jahitarbed aga maeti kirstu alla mulda. Matmine toimus ilma tseremooniata, väljaarvatud, kui Shamaan juhtub läheduses olema. Siis ohverdatati põhjapõder, kelle liha omaksed siis pidulikult sõid. Nagu samojeedide ja ostjakkide juures, nii ka nende juures oli naine turukaup. Isa andis tütre kahekümne kuni saja põhjapõdra eest väimehele, või kui peigmees oli vaene, siis pidi ta kaua oma äia teenima, et tütart saada.

GEORGE WILLIAM STELLER

George William Steller, möödunud sajandi üks nimekamaid looduseuurijaid dr. Hartwig'i andmete järgi, oli sündinud aastal 1709. Pärast Wittenbergi ja Halle ülikoolide lõpetamist, otsustas ta Venemaale siirduda, kus tsaar Peeter Suure ajast peale saksa ümberasujaid ja seiklejaid hästi vastu võeti. Olles vastu võetud Vene sõjaväes lõikusarstiks saavutas ta Peterburgis suure tunnustuse ja võeti mõne aasta pärast Vene Teaduste Akadeemia liikmeks. A. 1738 saadeti ta valitsuse poolt Kamtshatka loodusevarasid uurima.

1741. a. saatis ta Beringit selle teisel uurimisretkel, mil möödeti Ameerika ja Kamtshatka vaheline kaugus õieti ära ja uuriti mandrite põhjapoolsemat rannajoont. Võib juba ette kujutada Stelleri rõõmu, kui ta astus laeva pardale, millist juhtis kuulus maadeuurija Bering isiklikult. Beringi laev ja saatelaev tõmbasid purjed 4. juunil 1741 ja purjetasid merele Avatsha lahest.

Ekspeditsiooni ettevalmistused olid kestnud kümme aastat ja tõid viletsust ja laostust paljudele Siberi suguharudele, kuna kõik, mis ehituseks oli vaja, toodi sunnitöö korras mandri keskelt üle mägede ja jõgede, läbi paksude metsade ja jäljetute kõnnumaade. Matka alguses paistis, nagu oleks sunnitööliste vaim neid saatnud. Palju aega oli raisatud, laevad oleks pidanud juba kuu aja eest olema sõiduvalmis ja Bering, haige mehena, viibis rohkem aega kabiinis ja ei olnud üldse sobiv mees selle ekspeditsiooni läbiviimisel.

Paaripäevase meresõidu järgi paks udu eraldas purjekad igaveseks. Kuna Beringi laev hoidis kursi liiga lõunasse, jäi Aleuutide saarestik avastamata ja maad nähti esmakordselt alles nelja nädala pärast Beringi lahe läheduses. Stelleri tungivate palvete peale võttis laeva kapten ühel päeval suuna põhja poole. 15. juulil paistsid lõppeks ometi Ameerika kõrged mäed ja 19. juulil 1741 ankurdas purjekas Kaiak'i saare juures.

Järgmisel päeval läks meeskond paadiga maale värsket vett tooma ja Stelleril õnnestus ennast kaasa kaubelda. Saadetuna oma teenrist, ühest kasakast, püüdis ta võõrast randa uurida piiratud aja jooksul niipalju kui võimalik, suundudes otse sisemaa poole. Nad jõudsid ühe õõnsa puutüveni, kus üks pärismaalane alles mõne tunni eest endale toitu oli valmistanud, kuna koldekivid olid alles soojad. Samuti leidis Steller paar potti söödavate taimedega ja puust tulemasina, nagu neid ka Kamtshatka elanikud kasutasid. Jälle välgatas talle mõttesse, et siinsed elanikud ja Kamtshatka elanikud on sama rahvas ja et neid võib elada veelgi vahepealsel alal, nende poolt alles avastamata põhjaosas. Sest oma primitiivselt ehitatud paatidega ei pääseks nad otse üle Vaikse ookeani.

Jätkates teed jõudis Steller jalgrajale, mis viis paksu ja pimedasse metsa.

Enne metsa sisenemist keelas ta kasakal omavolilise relvatarvitamise. Kasakas oli hambuni relvastatud, püssi, noa ja sõjakirvega. Stelleril oli ainult jakuudi pistoda, millega ka kavatses peamiselt vaid taimi ja kive uurimiseks kaasa võtta.

Pooletunnilise käimise järgi märkasid nad üht rohuga kinnikaetud ja ülepuistatud paika. Kärmesti kõrvaldasid nad rohu ja nad nägid üht katust või luuki. Suured tohulahmakad olid asetatud palkide peale ja kivid omakorda nende peale. Murdes läbi katuse, leidsid nad end keldrist, kus oli palju kuivatatud kalu ja paar rulli lehtmänni või okaspuu sisekoort, mida lisatoiduna nälja korral tihtipeale kasutatakse.

(Järgneb)

Reedel, 18. veebruaril toimus Seneca College'is Eesti Rahvusteater Kanadas 25. aasta juubeli tähistamine Gert Helbemäe näidendiga „Üleliigne inimene" (Juhan Liivi elust). Pildil osa näidendi tegelasi ja külalisi Inn on the Park'is peetud koos viibimisel.

Foto: Tommy Tomson

Balti meistrivõistlused suusatamises

Eesti ühendvõistkond tuli ülekaalukaks võitjaks murdmaaradadel 19. veebruaril Devil's Elbow-is toimunud balti suusavõistlustel. Slaalomis ja suur-slaalomis domineerisid aga leedulased ja lätlased.

Päiksepaisteline kevadilm nullpunkti läheduses võimaldas kiiret laskumist. Mäevõistlustest võttis osa 40 suusatajat, ning pärast diskvalifitseerimisi lõpetas 11 eestlast, 11 lätlast ja 14 leedulast. Tulemused on viimistlemisel, kuid korraldajate andmeil võitis meeste eliitklassi Peeter Valjas ja noorteklassi Toivo Lainevool. Mäesõit toimus slaalomi ja suur-slaalomi kujul, kusjuures igale võistlejale anti kaks sõitu.

Pakasega harjunud murdmaavõistlejatel oli raskusi leida sobivat kevadmääret.

2,5 km ja 5 km pikkused kiired topeltrajad olid W. Holmbergi ja M. Reigami juhendusel sissesõidetud kergete tõusude ja langustega noores männimetsas. Olukord andis häid eeliseid neile, kes harjunud tugeva paaristõukelise võistlustehnikaga.

Poolsada suusatajat võttis osa murdmaategevusest, nendest 29 võistlejatena. Clevelandist saabunud leedulaste esindus võttis küll hoogsalt osa, kuid enamus valis lühema raja kui ette nähtud.

Ühendriikides on murdmaasuusatamine mõnevõrra aeglasemalt arenenud kui Kanadas ning võistluskogemuste omandamine on seal raskem.

Kõige kiiremad ajad saavutati veteranide ja vanemate meeste klassides, kus Jaan Roos ja Uno Limit leidsid eriti märgatavat tuge käesoleva hooaja võistlustreeningust.

Murdmaasõidu tulemused:

10 km vanemad mehed (üle 45 aasta): 1) U. Limit 37.55, 2) T. Vellend 41.04, 3) L. Saar 45.21, 4) H. Jaaguste 47.14, 5) A. Purje 48.29, 6) V. Ciurlionis (Le) 49.01.

10 km veteranid (35—44): 1) J. Roos 34.35, 2) J. Lepp 49.06, 3) J. Lainevool 50.15.

10 km meeste eliitklass (20—34): 1) A. Tamm 45.31, 2) V. Zagarsko (Le) 54.05.

5 km poisid (15—16): 1) A. Tralla 21.46, 2) T. Kijauskas (Le) 22.10, 3) E. Oiling 22.11.

2,5 km poisid (13—14): 1) R. Tae 13.05, 2) R. Lainevool 13.34.

2,5 km poisid (11—12): 1) P. Kijauskas (Le) 13.33, 2) A. Jõgi 15.28.

2,5 km noored poisid (10 ja alla): 1) T. Lainevool 14.26, 2) M. Holmberg 18.45.

5 km senior naised: 1) Reet Roos 23.11, 2) Siiri Lepp 27.42, 3) Imbi Lainevool 27.46, 4) Paulette Tae 53.39

5 km naised (20—34): 1) Liina Purje 26.42.

5 km tüdrukud (15—16): 1) L. Dobereiner 27.40.

2.5 km tüdrukud (11—12): 1) V. Kijauskas (Le) 18.06.

Võistluste korraldajaks oli Kalevi Suusaklubi, üldjuhiks Mark Olo, murdmaavõistluste juhiks Helmut Jaaguste ning mäesõidu juhiks Kulno Veskoja. Neid aitasid üle 20 abilise.

Balti suusavõistlusi korraldatakse igal aastal Lõuna-Ontarios, kusjuures korraldus toimub rahvusgruppide vahel kordamööda. Järgmisel aastal on võistluste korraldajaiks leedulased.

Pühapäeval, 6. märtsil toimub murdmaavõistlus Paasjärvel, Norlandis, mida korraldab Eesti Suusaklubi Torontos. Populaarseks saanud Paasjärve võistlus moodustab Lõuna-Ontario suusaliidu lahtiste võistluste sarjas traditsioonilise lõpupäeva. Eelregistreerimise viimane tähtpäev on 1. märts, aadressil 61 Glen Davis Cresc., Toronto. Informatsiooniks telefon (416) 699-7579.

Inimene on . . .

(Algus lk. 2)

Võitlus meie maa ja rahva taasvabastamiseks on samaaegselt võitlus ka meie asupaigamaa vabaduse säilitamise eest!

Rahvusvahelise õiguse põhimõtted ja riigiõiguslikud normisätted on veel kehtivad Eesti Vabariigi kohta. Meie ülesanne on ka tulevikus seda õiguslikku positsiooni säilitada.

Ajaloos on kõik vägivallale rajatud riigid purunenud. Ka kommunistlik Vene laguneb.

Mina isiklikult arvan, et praeguses maailmapoliitiliste huvide ristlemises ja tehnoloogiliselt arenenud kommunikatsiooni juures kokkuvarisemine tuleb üpris varem kui arvata võime.

Ilma meie välisvõitluseta olnuks Eesti nimi maailma poliitilisest kartoteegist kadunud. Eesti olnuks ainult lokaalne geograafiline mõiste Suur-Vene atlases.

Järjekordsed Ülemaailmsed Eesti Päevad hõõgusid tahtetulest jätkata vabadusvõitlust ja demonstreerisid ühtlasi ka meie võimeid, et oleme oma vaimuloomingus kaasaja kultuurisaavutuste paremiku tasemel.

Järjekordne Ülemaailmne Rahvuskongress püstitas põhimõttelised lähtealused meie vabadusvõitluseks. Need viitavad, et meil ei tarvitse minna okupeeritud kodumaale rahvuslikku identsust otsima. Samuti meie ei vaja kultuurilist vereülekannet okupeeritud kodumaalt.

Meie oleme paguluses ainult füüsiliselt ja poliitiliselt ning ruumiliselt.

Meie ei ole paguluses mitte vaimselt ega ka mitte ajaliselt.

Inimene pole sündinud ise-endale, vaid oma isamaale ja rahvale.

„VABA EESTLANE"
on valvel
eestlaskonna üldhuvide eest

Queen's Pargis

Teid palutakse osa võtta värvikõllastest ja suurt meelelahutust pakkuvatest traditsioonilistest muusika ja tantsuettekannetest. Esinevad:

Abriende Horizontes (Uruguai)
Grupo Folklorico Mexicano
Zrinski Frankopan (Kroaatia)
— neljapäeval 3. märtsil, 1977 8—10 p.l.

Kungla (Eesti)
Syncona-Caribbean Music
Bengali Cultural Association
— reedel 4. märtsil, 1977 8—10 p.l.

Armenian Dance Group
Korean Dance
Etobicoke Folklores (Poola)
— laupäeval 5. märtsil, 1977 2—4 p.l.

Kõik ettekanded toimuvad St. Lawrence Lounge'is, Macdonald Block, 900 Bay Street Wellesley juures.

Pileteid on saada tasuta ning neid võib hankida iga päev informatsioonilauast (Enquiry Desk) 900 Bay Street, äripäevadel Legislative Building'ust informatsiooni pealauast.

Ettekanded toimuvad koostöös Kultuuri- ja vabaaja veetmise ministeeriumiga

Ontario
Ministry of Government Services
Honourable John Smith, Minister

Uus naisdoktor Inglismaal

Enne jõulupüha, 22. dets. kaitses Inglismaal Londoni ülikooli juures oma doktori väitekirja Ingrid Weinberg-Williams ja omandas filosoofia doktori teadusliku kraadi loodusteaduses.

Ingrid Weinberg lõpetas 1968. a. Nottinghami ülikooli ja asus kohe tööle Rothamsted'i põllunduse katsejaamas. 1970. aastal Ingrid abiellus walesi päritoluga tsiviilinseneri John Williamsiga ja asutas katsejaama lähedale oma kodu.

Ta valis oma alaks entomoloogia, s. o. putukateaduse, kus spetsialiseerus mesilaste alal. Olles mõned aastad töötanud, pidi ta selle mõneks ajaks jätma kõrvalalaks, kuna peamiseks uurimisobjektiks said rapsi kahjurid. Tekkis probleem: kas seemneist saadav õli tasub võitluse kahjuritega. Selle probleemi lahendamine tehti Ingrid Weinbergi-Williamsile ülesandeks. Nii kujunes sellest tema doktori väitekiri kolme ja poole aastase uurimuse viljana.

Värske doktor jätkab tööd Rothamstedis, pühendudes jällegi täielikult mesilaste uurimisele. Olles varem vaadelnud mesilaste käitumist, seda tõlgendades nende „keelena", asub ta nüüd üsna uue ala — mesilaste keemilise sidevahendi uurimisele uutes, seks otstarbeks eriti ehitatud ruumidesse.

E. H.

Bittner's

Euroopamaitselised toidud
Lihasaadused & delikatessid

Tuntud kõrgekvaliteedilisi ja peenemaitselisi liha- vorsti- ja suitsutussaadusi ning delikatesse
LEIATE MEIE ÄRIDEST!

Peakontor: 21—25 Medulla Ave. Toronto 18, Ont.
Laod: Toronto, Montreal
29 ÄRI: Toronto, Montreal, Ottawa, Kitchener, Waterloo, Burlington, Hamilton, St. Catharines, Mississauga, London, Oshawa, Pickering

Rünnaku Pearl Harbourile valmistas ette saksa salaluure

IV

Kühni perekonnal oli ka teine maja, väike ehitus Kalamas, mis asub Kailus Oahu saarel, Pearl Harbouri lähedal. Ruth veetis nüüd pikki hetki selles suvilas. Ühel päeval läks ta välja ja ostis Bausch ja Lombi pikksilma, mille suurendusvõime oli kaheteistmekordne. Sellist ostu oleks võinud pidada üsna ebatavaliseks noore naise poolt.

Plaaniks oli, et andmete andmine toimuks valgusemärkidega nende Oahus oleva kodu magamistoa aknast. Ruth, tema isa, konsul Okuda ja Jaapani konsulaadi neljas sekretär Tadesi Morimura seadsid kokku hästi kasutatava salakeele.

1941. a. 2. dets. isa ja tütar katsetasid esimest korda oma uut süsteemi.

See töötas. Samal päeval sai abikonsul Okuda kirjaliku nimekirja kõigist Havai vetes olevaist ameerika sõjalaevade arvust, liigist ja täpsest asukohast. Eelmisel õhtul Ruth ei olnud kodus. Tema peigmees ütles hiljem, et Ruth oli olnud tema juures kogu öö.

Järgmisel hommikul Okuda ülem Jaapani peakonsul Nagoa Kita, saatis kõik teated Jaapani mereväe salaluurele lühilaineraadioga.

Kõik oli nüüd valmis Jaapani rünnakuks Pearl Harbouri vastu. Ruth ja ta isa teadsid rünnaku päeva ja täpse aja.

°

Washingtonis käis veel nõupidamine kui jaapanlased ründasid Ühendriikide laevastikku. Oli 7. detsember 1941. Ruth Kühn avas magamistoone akna ja ta isa andis lubatud valgusemärgid. Ta teatas jaapanlastele, mida pommitada ja mida mitte. Ta juhtis neid tähtsamaile kohtadele. Dr. Kühn kasutas taskulampi sel ajal kui Ruth andis talle informatsiooni. Ta juhatas rünnakut Pearl Harbouri vastu ööpimeduses oma suvila aknast.

Üleval kihutavad jaapani pommilennukid levitasid hävitust ja hukatust Ühendriikide laevastikule, millest üks kolmandik uppus või sai raskesti vigastada. Kõik läks täpselt Kita-Okuda-Kühni kavanduse kohaselt — või peaaegu.

Täielik kuritegu on erakordne. Seegi ei olnud erand sellest seadusest. Ühes suhtes nende kavatsused ei õnnestunud. Jaapani konsul oli korraldanud nii, et jaapani allveelaev oleks võtnud tema ja Kühni perekonna ja viinud nad Tokiosse. Kühnid olid kavandanud oma liikumise libedalt.

Nad jätsid hambaharjadki oma kohale ja pühendasid tähelepanu ainult rahale, paberdollareile, mida Ruth nõudis, et igaüks võtab omale kaasa ja peab oma käes.

Jaapanisse jõudnult nad jagaksid omavahel 26.000 dollarit, mis neil oli veel saada oma töö eest.

Aga Pearl Harbouri paukude ja tule keskel toimisid siiski veel Ühendriikide vastuluure ohvitserid ja märkasd Kühni maja aknast antud valgussignaale. Enne kui jaapani allveelaev saabus, olid Kühn ja ta perekond arreteeritud. Ruth ja Friedel protesteerisid, doktor vaidles kõigile tingimusteta ja suureliselt vastu. Aga tunnistused rääkisid nende kahjuks. Valgussignaalide seletus leiti. Ja majas leiti palju raha, osa neist jaapani rahatähtedes. Naised olid just pakkimas oma saaki kui politsei saabus. Samuti leiti pikksilm ja saksa keeles kirjutatud seletused. Lõpuks dr. Kühn tunnistas kõik. Ta tegi siiski oma parima, et kaitsta oma naist ja Ruthi. Ta väitis, et oli üksi kõiges süüdi — aga teda ei usutud. Ruth seletas, et ta oli ise olnud juht ja et isa ainult täitis ta käske. Friedel seletas, et ta oli ostnud pikksilma ja oli grupi juht.

21. veebruaril 1942 dr. Kühn tegi pingutusi oma hinge päästmiseks. Ta hakkas kartma. Kohus Ruthi vastu algas kohe. Isa leidis, et ta peab tütre päästma. Ta katsus tingida, teha äri onu Samiga.

Ta oli olnud aasta aega sakslaste ja jaapanlaste teenistuses ja pakkus nüüd oma oskusi ameeriklastele.

Ameeriklased seletasid, et dr. Kühn ei saa osta enesele ega tütrele armuandmist sel viisil. Ühendriikide valitsus ei soovinud rahvussotsialistlikku salakuulajat oma teenistusse. Surmaotsuse täideviimisekäsule kirjutati alla.

Kas Ruth mõisteti surma? Kühn tundus olevat vaimuhaige. Ruth aga oli rahulik ja oma otsust ootav. Ta oli siiani alati leidnud mingisuguse päästva lahenduse.

Lõpuks dr. Kühn palus armu. Ta lubas rääkida Ühendriikide mereväe salaluure osakonnale kõigest, mida teadis teljeriikide salaluurest Vaiksel ookeanil. Ta oli meisterspioon. Ruth oli süütu ja tema naine ainult koduperenaine, seletas ta.

Ühendriikide vastuluure ohvitserid ei lubanud midagi, aga õhutasid Kühni rääkima kõike mida teadis.

Ta tegi ka nii. Pole andmeid, mida ta just rääkis.

Ja nagu teisedki salakuulajad ja teadeteandjad on saanud osalt andeks oma süüteod, kui on jutustanud kõik mida teavad, nii läks Kühnilgi. Ta surmaotsus muudeti 26. okt 1942 viiekümneaastaseks vanglakaristuseks, mis tuli täide viia Alcatrazi vanglas. Ruth ja Friedel interneeriti ja on nüüd vabadena Saksamaal.

Leopold Kühn, kes oli jäänud Goebbelsi seltskonda, viidi hiljem Nõukogude Liitu. Friedel katsus teostada endamõrva, aga seda takistati. Ilus Ruth aga ei olnud enam Havais kui ta iludusravi salong oksjonil ära müüdi.

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower,
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
725 Don Mills Rd. Suite 402
Don Mills, Ontario
483-6308, 429-4944

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Teisipäeval, 1. märtsil 1977 — Tuesday, March 1, 1977

KIREV MAAILM

HELSINGI — Viin ja tugev külm põhjustasid 17-aastase Helsingi koolipoisi surma. Ta kadus uueaastaöösel ja leiti järgneval päeval surnuna Vallila kaubarauditee tunnelist. Kontrollimisel ei ilmnenud välise vägivalla märke, mistõttu usutakse, et joobnud olek ja külm põhjustasid noore koolipoisi surma.

HELSINGI — Ligemale 220.000 reisijat ületasid Soome ja N. Liidu piiri Vaalimaa piiripunktis. See arv on 11.000 võrra väiksem kui eelmisel aastal ja on esimest korda 15 aasta jooksul näidanud kahanemist. See olevat johtunud Nuijamaa piiripunkti avamisest turismile, millises paigas oli möödunud aastal 60.000 piiriületamist. Suurim osa neist piiriületajaist on soomlased, kokku 150.000, järgnevad nõukogude rahvad ja siis rootslased, kes varem olid teisel kohal.

IDA-BERLIIN — Ida-Berliinis kaotas üks naine oma Rootsi välismaalastepassi ja hoiti koos mehega kümme päeva kinni. Neid süüdistati, et nad on passi välja laenanud kellelegi, kes tahab Ida-Berliinist põgeneda. Perekond oli passi kaotusest teatanud Rootsi saatkonnale Ida-Berliinis. Ka selle fakti teadasaamine ei kiirustanud asjaajamist. Perekonna kolm last pidid samal ajal veetma aja lastekodus.

HELSINGI — Sadade tuhandete markade väärtuses olevale vodkalastile Helsingi sadamas otsitakse vastuvõtjat või omanikku. Lõunasadamas võttis toll oma valdusse umbes 13.800 pudelit sisaldava saadetise, mida keegi ei tulnud vastu võtma. Tollivalitsus sai teada, et see on Rootsist teele pandud, aga saatja jutt oli nii kahtlusäratav, et oli põhjust kahtlustada salaveokatset. Paberite kohaselt oli vastuvõtjaks märgitud Christanssen Steamship nimeline ettevõte Helsingis, millist pole üldse olemas. Nagu nüüd selgub, oli see viinalaadung algselt tulnud Poolast Rootsi, kust tuli Soome edasi saata. Kuna vastuvõtjad pole seni end näidanud, arvavad tolliametnikud, et kogu tehing oli kavatsetud viina mustale turule laskmiseks.

NEW YORK — Ameerika kalleimaks kokaks on prantslane Daniel Dunas, kes palgati kokaks mõni aeg tagasi remonditud ja ümberdekoreeritud luksusrestorani Tavern-on-the-Green (40 W. 67 St., Central Park). Ta saab aastas 100.000 dollarit. Dunas oli kokaks Londoni Connaught hotellis, hiljem Kanada peaminister Trudeau ja ühtlasi parlamendi kokaks.

NEW YORK — Kasside ja koerte kokaraamat ilmus Pacific Search Books kirjastusel ($2.25) nime all „Bon Appetit". Raamatus antakse nii „ameerika, kui ka välismaade kassi- ja koeratoite", kaasa arvatud praed, pudrud, supid, isegi magustoidud ning „pealeärimised" hammaste tervishoiu mõttes.

NEW YORK — Majapidamiseks kulub tänapäeval perenaisel palju rohkem aega, kui 50—60 aastat tagasi, kuigi majapidamisse on tulnud rohkelt töid kergendavaid masinaid ja aparaate. Seda kinnitab vähemalt sotsioloog Joann Vanek New Yorgi Queensi kolledzhist. Sajandivahetusel oli majapidamiseks kulunud (keetmine, puhastamine, sisseostud) 6 tundi nädalas, tänapäeval aga 3—10 tundi.

RIO DE JANIERO — Peagu 2500 inimest said vigastada pühapäeval, 20. veebruaril toimunud karnevalil gaasimürgist ja ööklubi pidutsemisest, kus 25.000 sambatantsijat pidutsesid neli päeva. Gaas, mis lekkis ühe ujumisbasseini küttetorust, tekitas paanika 5000 pidutseja hulgas.

Moraalne toetus Ottawast poola töölistele

Külaliskõnelejateks senaatorid, parlamendiliikmed ja ikestatud rahvaste esindajad

OTTAWA (VE) — Laupäeval, 12. veebr. toimus Ottawas „Poola Maja" saalis poolehoiu meeleavaldus-koosolek poolt töölistele, kes on jälle rahutus meeleolus, mis võib kujuneda spontaanseks avalikuks vastuakuks.

Tööliste ja rahva mässe Poolas on toimunud juba 4 korda pärast Teist maailmasõda nelja kuni kuue aastaste vaheaegadega. Teatavasti kommunistlik valitsus, kes möödunud suvel üritas majanduskriisi katteks toiduhindu kahekordistada, pidi 24 tunni jooksul väljakuulutatud hinnatõusu tühistama spontaanse mässu kartusel. Ilmselt olukord ei ole vaatamata sellele „stabiliseerunud".

Kummalisena näib veel „kokkusattumus", et Ida-Saksamaal toimus möödunud kuu vahetusel ettekavatsetumalt reservistide mobilisatsioon.

Sovjetoloogid oletavad, et see samm näitas kas abistamis-valmisolekut Poola valitsusele või tahet sellega Ida-Saksamaa elanikkonda paralüseerida, et seal ei tekiks koosolekuid ja arutlusi, mis võiksid käesolevas olukorras valitsusvaenulisteks kujuneda.

Poola tööliste olukorrast ja rahutuste põhjustest kõneles Concordia Ülikooli (Montrealist) prof. A. Kawczak. Statistiliste võrdluste kohaselt, kui kanada töölisel kulub toidu ostmiseks 25 prots. teenitud palgast, siis poola tööline kulutab selleks 70 prots., sageli aga koguni 95 prots. Senistest töölisrahutustest on valitsus osaliselt üle saanud esialgsete nõudmiste mõningatele järeleandmise kaudu, lubades alati laialulatuslike uurimusi teostada majanduskriiside süüdlaste kohta. Senini pole aga neid lubadusi, s. o. uurimuste tulemusi veel kunagi avaldatud. Küll on aga nendele järgnenud laialdased tööliste arreteerimised, mida püütakse võimalikult pikemal ajajärgul teostada, et muljet jätta, et tegemist pole mitte massarreteerimistega.

Parlamendi Alamkoja liikmetest võtsid sõna L. Francis (liberaal) ja A. Bruin (NDP), ning senaatoritest E. Forsey ja eestlastele eriti tuntud senaator P. Yuzyk. Viimase sõnavõtt oli kõikidest kõige sütitavam ja kutsus esile korduvaid aplause. Kanada ametiühingute kongressi (CLC) nimel kõneles nende rahvusvaheliste suhete direktor J. Harker.

Ikestatud Rahvaste Ottawa osakonna nimel avaldas solidaarsust ja poolehoidu poola töölistele esimehe kohustes Walter Pent (EKN-i abiesimees Ottawas),

kellele järgnesid üksikute rahvusgruppide organisatsioonide sõnavõtud. Ottawa Eesti Seltsi nimel kõneles selle abiesimees A. Kimmel, tshehhide nimel kõneles prof. dr. J. Boncek. Ta selgitas „Charter 77-t", milline on vabasse maailma saadetud allakirjutatuna ligi 450 intellektuaali ja käsitöölise poolt. Vastavalt „Charter 77-le" kui sümbolile on käesolev aasta kuulutatud poliitiliste vangide aastaks,

mille kestel Belgradi konverents peab otsustama kui palju edusamme või tagasiiööke on toimunud alates Helsingi kokkuleppest peale.

Ülalnimetatud „Charter 77" saadeti senaator P. Yuzyku poolt laiali senaatoritele ja parlamendiliikmetele. Kuigi esimene katse Kanada parlamendis ühehäälelselt hukka mõista nelja inimõiguste aktivisti arreteerimist Nõuk. Liidu poolt ebaõnnestus, siis ometi õnnestus see päev hiljem esitatuna endise välisministri M. Sharpi poolt. Senaator P. Yuzyku ettepanekul võttis 17. veebr. ka senat taolise hukkamõistva resolutsiooni vastu.

Kalevi skaudid talilaagris

12. ja 13. veebruari nädalalõpul suusatasid Kalevi lipkonna skaudid, vanemskaudid, nende gaididest õed ja juhid Clearwater'i järve äärest 4 km kaugusel olevale Kotkajärvele, et seal talvemõnusid nautides üheskoos kaks päeva veeta.

25-liikmeline laagripere sai mugava peavarju möödunud hilissuvel valminud Kalevi Kotkajärve Kodus, mille oli soojaks kütnud laagri abijuht Pearu Tamm, kes saabus sinna reede õhtul.

Sini-must-valge lipp heisati Kalevi Kodu ette lipumasti lipkonna lauluga ja laagri juht Arvu Oiling selgitas laagri tegevuskava. Samal laupäeva päraslõunal sõideti läbi Kotkajärve suusavõistlusrada. Suusatajad saavutasid sellel 2,5 km pikkusel rajal järgmised tulemused: skaudid — Mikk Jõgi 26 min. 12 sek., Toomas Kald 29.24, Ilmar Kütt 30.16, Elmar Oiling 27.02, vanemskaudid — Urmas Kirsipuu 25.45, juhid — Helmut Jauguste 26.23.

Lipkonna vanem skm Enn Kiilaspea koos poja Arnoga vedasid laagri toidumoona ja muu hädavajaliku üldvarustuse oma mootorsaanide kelkudel Kalevi Kodu juurde.

Saanidel oli raskusi kolme kuni nelja jala sügavuses sulas lumes. Õhtuks oli saanirada siiski juba üsna hea.

Lipkonna juht skm Heikki Paara koos Urmas Kirsipuuga suusatas kõigi Kotkajärve laagri hoonete juurest läbi, kontrollides nende olukorda kolme jala paksuse sulalume koorma all.

Õhtu kogunes laagripere lõkkele hubaselt praksuva kamina ümber, kus esitati laule ja nalju.

Kalevi Kotkajärve Kodu käis läbi esimesest laagri tuleproovist ja kinnitas, et pingerikas kujundamine ja praktiliste ideede rakendamine ehitamisel on hiljem kasuks terve lipkonna tegevusele. Hea isolatsioon tagab vähese küttekulu ja praktiline ruumide jaotus annab võimaluse mugavalt riideid vahetada ja öösel magada. Köök on nii käepärane, et toidukeetmisel kõik vajalikud abinõud on vähem kui ühe sammu kaugusel ja siiski jääb veel ruumi toidu jagamiseks. Kamin „tõmbab" parajasti, nii et vingu karta pole.

Mõlemal korral on võimalik lisaks elektrikütjaid kasutada, kui selleks vajadus on.

Pühapäeva hommikul suusatas laagri noorpere abijuhi Pearu Tamme juhtimisel suvisele laagriväljakule, kus ehitati lumest tuulevarjund, süüdati lõke ja küpsetati lõunaoodet.

Samal ajal olid neli meest — Urmas Kirsipuu, Arvu Oiling, Margus Tae ja Heikki Paara ametis lume kõrvaldamisega kokkulangemise ohus olevailt laagri hoonetelt. Päästeti skautlaagri pesumaja, mille katus oli juba ühest otsast 14 tolli rebenenud. Järgmiseks tehti lumest lagedaks hellakeste pesumaja katus — ka seal olid nähtavad praod katuse raamistikus. Lõpuks aeti lumi ära ka Järvetare katuselt.

Laager lõppes kella 4 paiku, kui viimane auto alustas Clearwater'i järve äärest sõitu koju.

Kalapüügi võistlusest osavõtjad K. Laanemetsa suvila juures, kus toimus ka auhindade väljaandmine ja kapsasupi söömine. Foto: E. Saar

Kalapüügivõistlus Simcoe järvel

Seltsi esimene kalapüügi võistlus sellel aastal toimus Simcoe järve jääl Joyland Beachis 19. veebr. Suurima kala püüdjaks osutus A. Nõmm, teisele kohale tuli E. Saar, kolmandaks H. Arro, järgnesid H. Suurna ja V. Pirson.

Võistlusest osavõtjad võlgnevad suurima tänu K. Laanemetsale, kes oma lumesaaniga võistlejaid jääle ja pärast võistlust tagasi oma suvilasse sõidutas.

Järgmise seltsi üritusena toimub kalapüügi võistlus 19. märtsil Simcoe järve jääl Royal Beachis, mitte aga 5. märtsil, nagu seda viimasel võistlusel teatati. Võistlusoks kogunemine kell 7.30 e. l. F. Aadli suvila juures. Võistluse algus kell 8.00.

Palutakse mitte unustada, et „KALAMEESTE KEVADPIDU" toimub Eesti Majas 12. märtsil. Loosimiseks on välja pandud põdrapraad jahimeeste poolt.

T. Õ. J. S. juhatus

Eesti Liit Kanadas kavandab õpetajate-kasvatajate suvepäevi

On tõenäoline, et eeloleval suvel korraldatakse Jõekääru-Kivioja maa-aladel eesti täienduskoolide õpetajate, lastesuvekodude kasvatajate ja teiste noortega tegelevate gruppide esindajate õppepäevad.

See küsimus oli konkreetselt kõne all ELK esimehe külaskäigul Londonisse (Ont.) ja on niüd rohelise tule saanud ka Toronto Eesti Naisseltsi juhtivatelt inimestelt, kelle haldusel Jõekääru suvekodu töötab. Eesti täienduskoolide õpetajate hulgas on küsimuse üles võtnud Londoni Eesti Täienduskooli juhataja Valdek Lenk, kes oli õpetajaks Toronto Eesti Täienduskoolis 1956—1959, neist kolm viimast aastat koolijuhatajana.

V. Lenk käsitab Eesti Liit Kanadas esinduskogu koosolekul Toronto laupäeval, 26. märtsil eestlaste järelkasvu küsimust väiksemates eestlaste keskustes.

Samal koosolekul otsustatakse õppepäevade korraldamise küsimus.

Eesti noorsoo kasvatamine ja eestiaineline suunamine väiksemates eestlaste keskustes võib olla probleem. Pole sageli õpetajaid või küllaldaselt õpilasi. Teinekord on õpetajaid, kuid nad ei taha suuremat ja püsivamat vastutust omale võtta. Paljudes kohtades puuduvad sellepärast üldse täienduskoolid. Sellepärast on õpetajate ja teiste eestlaste, kes oleks nõus õpetaja ülesandeid täitma, kokkutoomine äärmiselt tähtis.

Teisest küljest on täienduskoolide töö vaid osa noori suunavast tööst.

Eestitlist kasvatust pakuvad suvel Seedrioru ja Jõekääru suvekodud ning ka Vancouveris on olnud juttu lapsi suvel lühiajaliselt „Mäeotsa" tallu kokku tuua. Sellepärast on ka suvekodude kasvatajate kokkutoomine samavõrra tähtis. Peale selle tegeleb noorte õpetamisega mitmesuguseid teisi organisatsioone, kes võiboIla soovIksid õppepäevadest osa võtta. Kohtades, kus koolid ja eesti noorsootöö puudub, peaksid Eesti Seltsid inimesi leidma, et neid õppepäevadele saata.

Jõekäärust võimaliku asukohana on olnud juttu põhjusel, et kokkutulek peaks ideaalselt toimuma suvekodu lõpuperioodis kui Seedrioru oleks juba uksed sulgenud, et ka sealt oleks võimalik õppepäevadele tulla.

Kui lapsed oleksid veel laagris, annaks see õpetajatele ja kasvatajatele võimaluse näitlikke tunde anda ja sellega ühenduses Jõekääru suvekodu kava rikastada.

Neil oleks võimalus kaasa elada välguspeole, mis igakord on inimestele sisemise elamuse andnud.

Kui ELK esinduskogu, mis esindab Eesti seltse ja teisi organisatsioone üle maa leiab, et küsimus on küllalt tähtis, tolmub peale esinduskogu koosoleku samas programmi lähem arutamine nende vahel, keda esinduskogu selleks kõige kohasemaks peab.

Eesti rahvatantsijad esinevad Queen's Pargis

Ontario Kultuuri- ja vabaaja ministeeriumiga koostöös korraldatakse järmisel nädalalõpul, 3., 4. ja 5. märtsil St. Lawrence Lounge'is, Macdonald Block, 900 Bay St. Wellesley juures, etniliste gruppide meelelahutuslikud muusika- ja tantsuettekannete õhtud. Seal on ettenähtud mitme rahvusgrupi esinemisi, nende hulgas ka Eesti Rahvatantsurühm „Kungla" reedel, 4. märtsil kl. 8—10 õ.

Sissepääs on tasuta, kuid piletid tulevad enne ära tuua informatsioonilauast 900 Bay St., äripäevadel Legislative Building'ust informatsiooni pealauast.

Teemantpulm Torontos

Torontos pühitsesid 18. veebruaril perekondlikus ringis oma abielu 60. aastapäeva — teemantpulmi — Aleksander ja Hilda Meliste, kes abiellusid Pärnus 1917. aastal. Abielupaaril on Torontos poeg ja tütar ning lapselapsed. Nii Aleksander kui Hilda Meliste on vaatamata kõrgele elueale hea tervise juures.

Kandlemängija A. Kuus televisioonis

Eeloleval kolmapäeval, 2. märtsil, esineb CBC televisioonisaates Torontos elav eesti kandlemängija A. Kuus. Saade toimub kell 8.30 hommikul ning selle raamides mängib A. Kuus oma kandlel kaks lugu.

Mark Teose tuli kolmandaks

Quebeci ülikoolide vahelisel suusavõistlusel 19. veebruaril, mis peeti Chicoutimis, Que. ja millest väga rohkesti ülikoolinoorust osa võttis, tuli kolmandaks eestlane Mark Teose, kes õpib Loyola ülikoolis.

Sündmuste kalender

Neljapäeval, 3. märtsil kell 7.30 õ. Üle keskea seeria järjekordne loeng „Kodu ja korteri küsimused".

Laupäeval, 5. märtsil kell 3—9 p. l., neljap. ja reedel kl. 6—9 p. l. T. E. Baptisti kiriku kõrvalsaalis Peeter Kaupsi ja Margi Kaups-Taylori maalide näitus.

Pühapäeval, 6. märtsil kell 3 p. l. Eestil Maja suures saalis EKN „Sõnasild kodumaale 1977".

Pühapäeval, 6. märtsil kell 7 õ. St. Lawrence Centre, Town Hall'is EKK korraldusel L. Avessoni helitööde kontsert ja kultuurilaureaatide stipendiaadid.

VABA EESTLANE

TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus väljaspool tööaega:
Karl Arro 766-2057
Hannes Oja 481-5316

Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad:
üks toll ühel veerul ..... $3.—
esiküljel $3.50
tagaküljel $3.25

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. Vaba Eestlase talitus
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont.
Talitus väljaspool tööaega: Helmi Liivandi 251-6495

2. Mrs. Leida Marley
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont.
Telefon: 223-0080

„Vaba Eestlases" ilmunud Tommy Tomsoni fotosid saab tellida talitusest või tel.: 423-4558 ja 461-6916.